

Stora Enso

Tilinpäätöstiedote

Tammikuu–joulukuu 2019

Q4

Ennätyksellinen rahavirta haasteellisesta vuosineljänneksestä huolimatta

Osinkoehdotus 0,50 euroa osakkeelta

Q4/2019 (verrattuna Q4/2018)

- Liikevaihto laski 9,3 % 2 411 (2 657) milj. euroon merkittävästi alhaisempien hintojen takia.
- Operatiivinen liiketulos pieneni 112 (271) milj. euroon. Syynä olivat merkittävästi alhaisemmat hinnat, joiden vaikutusta kumosivat osittain kannattavuuden turvaamisohjelman avulla saavutetut alhaisemmat kustannukset.
- Operatiivinen liiketulosprosentti oli 4,6 % (10,2 %).
- IFRS-liiketulos oli 680 (356) milj. euroa. Lukuun sisältyy positiivinen 600 (37) milj. euron vaikutus, joka johtui pääosin metsäomaisuuden arvonnoususta.
- Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat -32 (47) milj. euroa.
- Tulos/osake (EPS) nousi 0,66 (0,39) euroon, ja tulos/osake ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli 0,69 (0,33) euroa.
- Ennätyksellinen liiketoiminnan rahavirta oli 721 (323) milj. euroa hyvän käyttöpääoman hallinnan ja Bergvik Skogin ylimääräisen 223 milj. euron osingon ja pääoman palautuksen ansiosta. Rahavirta investointien jälkeen oli 518 (148) milj. euroa.
- Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan, 2,1 (1,1), oli hieman tavoitetasoa alle 2,0 korkeampi alhaisemman EBITDA:n, Bergvik Skogin uudelleenjärjestelyn (vaikutus 0,6) ja IFRS 16 -standardin käyttöönoton (vaikutus 0,2) seurauksena.
- Alhaisemman kannattavuuden vuoksi operatiivinen ROCE oli 4,2 % (12,4 %), alle 13 %:n strategisen tavoitetason. ROCEen vaikuttivat negatiivisesti Bergvik Skogin uudelleenjärjestely (vaikutus 0,6 prosenttiyksikköä) ja IFRS 16 -standardin käyttöönotto (vaikutus 0,2 prosenttiyksikköä).

Vuosi 2019 (verrattuna vuoteen 2018)

- Liikevaihto oli 10 055 (10 486) milj. euroa merkittävästi alhaisempien hintojen ja alhaisempien paperivolyymien seurauksena.
- Operatiivinen liiketulos oli 953 (1 325) milj. euroa. Taustalla olivat merkittävästi alhaisemmat hinnat kaikissa divisioonissa paitsi Consumer Boardissa ja Paperissa sekä alhaisemmat paperivolyymit. Näiden vaikutusta kumosivat osittain kannattavuuden turvaamisohjelman avulla saavutetut alhaisemmat kustannukset.
- Ennätyksellinen liiketoiminnan rahavirta oli 1 980 (1 365) milj. euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 1 386 (811) milj. euroa.

Kannattavuuden turvaamisohjelma

Ohjelma etenee suunniteltua aikataulua nopeammin. Tavoite on saavuttaa 275 milj. euron kustannussäästöt vuoden 2021 loppuun mennessä. Noin 105 milj. euroa jatkuvista kustannussäästöistä saavutettiin vuoden 2019 aikana. Kertaluonteiset kustannussäästöt mukaan lukien toteutetut kustannussäästöt olivat yhteensä 150 milj. euroa vuonna 2019 (100 milj. euroa Q3/2019).

Tärkeimmät tapahtumat

- Annica Bresky aloitti Stora Enson toimitusjohtajana 1.12.2019.
- Stora Enso siirsi Packaging Solutions -divisioonan aaltopahvin raaka-aineliiketoiminnan Consumer Board -divisioonaan. Yhdistämisen jälkeen divisioonan nimi on Packaging Materials. Packaging Solutions -divisioonaan jäävään liiketoimintaan yhdistettiin äskettäin perustettu Formed Fiber -liiketoimintayksikkö. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2020.
- Stora Enso investoi 9 milj. euroa koelaitokseen, jossa valmistetaan raaka-ainetta kirkkaisiin biopohjaisiin päällysteisiin, joita käytetään läpinäkyvissä muovipakkauksissa. Koelaitos rakennetaan Langerbruggen tehtaan yhteyteen Belgiaan.
- Stora Enso ja Sulapac toivat markkinoille uusiutuvan ja biohajoavan pillin torjuakseen maailmanlaajuisia muovijäteongelmaa.
- Stora Enso solmi maailmanlaajuisen kumppanuuden Atoksen kanssa tuodakseen markkinoille uusia automatisoituja vähittäiskaupan ratkaisuja ja palveluja. Näiden pohjana on Intelligent Cabinets -konsepti eli RFID-tunnisteteknologiaa hyödyntävät e-kioskit, joista voi ostaa tuotteita älypuhelimella tai maksukortilla.
- Stora Enso lanseerasi uuden rakennuskonseptin, joka auttaa arkkitehtejä, insinöörejä ja rakennuttajia suunnittelemaan puisia toimistorakennuksia.
- Stora Enso allekirjoitti sopimuksen, jolla se myy Pfarrkircheninissa sijaitsevan sormijatkettuja puupalkkeja (KVH) valmistavan tehtaan. Kiteen saha suljettiin neljänneksen aikana.
- Paperikone 6 Imatralla suljettiin aikaisemman ilmoituksen mukaisesti.
- Kauppa, jolla Stora Enso myi 60 %:n omistusosuuden Dawangin paperitehtaasta Kiinassa Shandong Huatai Paperille, saatiin päätökseen.

Näkymät vuodelle 2020

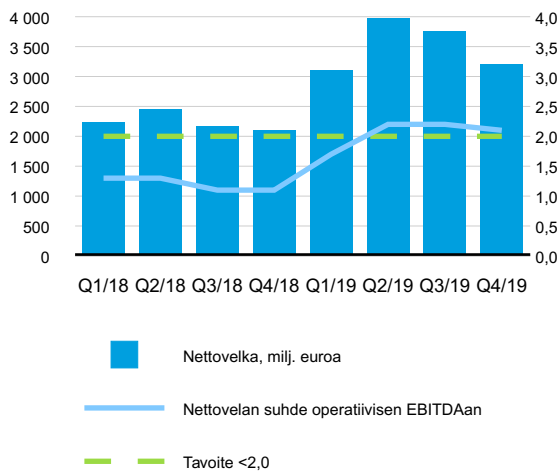
Geopoliittisten epävarmuustekijöiden aiheuttamien heikentyneiden ja vaihtelevien liiketoimintaolosuhteiden odotetaan vaikuttavan Stora Ensoon myös vuonna 2020. Paperin kysynnän odotetaan jatkavan laskuaan Euroopassa ja konsernin muiden tuotteiden kysynnän odotetaan jatkuvan vaihtelevana. Pohjoismaiden poikkeuksellisen lauha talvi ja lyhentynyt jäisen maan aika voivat vaikuttaa puun korjuuseen ja kuljetuksiin. Tämä voi vaikuttaa raaka-aineen saatavuuden vakauteen ja mahdollisesti nostaa puukustannuksia tehtaillamme Pohjoismaissa. Stora Enso jatkaa aktiivista kustannustenhallintaa vuosina 2020–2021 kannattavuuden turvaamisohjelmansa kautta. Kiinteiden ja muuttuvien kustannusten säästötavoite on 275 miljoonaa euroa vuoden 2021 loppuun mennessä. Useat ammattiyhdistysliikkeet Suomessa ovat parhaillaan lakossa, minkä odotetaan vaikuttavan negatiivisesti Stora Enson tulokseen.

Tulosohjeistus Q1/2020

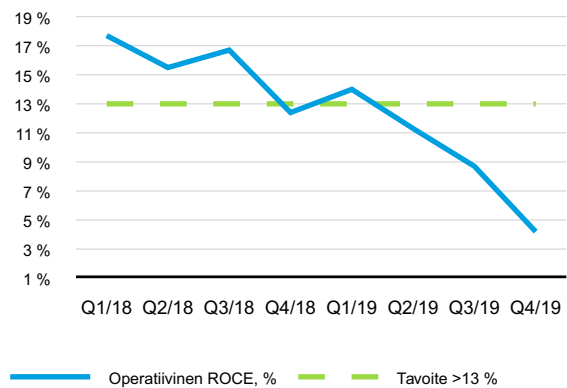
Vuoden 2020 ensimmäisen vuosineljänneksen operatiivisen liike tuloksen arvioidaan asettuvan 90–200 milj. euron vaihteluvälille. Ostroläkan tehtaan paperikoneella 5 on ensimmäisen neljänneksen aikana vuotuinen huoltoseisokki. Kunnossapidon kokonaisvaikutuksen arvioidaan olevan noin 60 milj. euroa pienempi kuin vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä ja 10 milj. euroa pienempi kuin vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä.

Useat ammattiyhdistysliikkeet Suomessa ovat parhaillaan lakossa, jolla on vaikutus myös Stora Enson toimintoihin. Näiden kolme viikkoa kestävien työtaistelutoimenpiteiden negatiivinen vaikutus sisältyy edellä mainittuun, vuoden 2020 ensimmäisen vuosineljänneksen operatiivista liike tulosta koskevaan arvioon.

Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)

Tunnusluvut

Milj. euroa	Q4/19	Q4/18	Muutos % Q4/19– Q4/18	Q3/19	Muutos % Q4/19– Q3/19	2019	2018	Muutos % 2019–2018
Liikevaihto	2 411	2 657	-9,3 %	2 402	0,4 %	10 055	10 486	-4,1 %
Operatiivinen EBITDA	259	405	-36,0 %	376	-31,0 %	1 542	1 878	-17,9 %
Operatiivinen EBITDA, %	10,8 %	15,3%		15,7 %		15,3 %	17,9 %	
Operatiivinen liiketulos	112	271	-58,8 %	231	-51,7 %	953	1 325	-28,1 %
Operatiivinen liiketulos, %	4,6 %	10,2%		9,6 %		9,5 %	12,6 %	
Liiketulos (IFRS)	680	356	91,4 %	170	300,0 %	1 305	1 390	-6,1 %
Tulos ennen veroja ja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	678	267	153,4 %	152	n/m	1 329	1 190	11,7 %
Tulos ennen veroja (IFRS)	646	315	105,2 %	115	n/m	1 137	1 210	-6,1 %
Katsauskauden tulos (IFRS)	519	299	73,9 %	59	n/m	856	988	-13,4 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	721	323	123,5 %	488	47,8 %	1 980	1 365	45,0 %
Rahavirta investointien jälkeen	518	148	248,8 %	347	49,1 %	1 386	811	70,9 %
Investoinnit	302	237	27,2 %	150	101,7 %	656	574	14,3 %
Investoinnit ilman lisäyksiä biologisiin hyödykkeisiin	276	215	28,3 %	130	111,5 %	579	491	17,9 %
Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	136	114	18,6 %	130	3,9 %	533	479	11,3 %
Korolliset nettovelat	3 209	2 092	53,4 %	3 745	-14,3 %	3 209	2 092	53,4 %
Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	4,2 %	12,4 %		8,7 %		9,8 %	15,5 %	
Tulos/osake (EPS) ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, euroa	0,69	0,33	113,2 %	0,13	n/m	1,34	1,29	3,9 %
Tulos/osake, euroa	0,66	0,39	71,2 %	0,09	n/m	1,12	1,28	-13,1 %
Oman pääoman tuotto (ROE)	29,1 %	18,1 %		3,5 %		12,1 %	15,5 %	
Nettovelkaantumisaste	0,43	0,31		0,55		0,43	0,31	
Nettovelan suhde edellisten 12 kk operatiiviseen EBITDAan	2,1	1,1		2,2		2,1	1,1	
Kiinteät kustannukset/liikevaihto	27,5 %	25,0 %		24,2 %		24,3 %	23,6 %	
Oma pääoma/osake, euroa	9,42	8,51	10,7 %	8,72	8,1 %	9,42	8,51	10,7 %
Henkilöstö keskimäärin	25 403	26 151	-2,9 %	26 414	-3,8 %	26 096	26 067	0,1 %
Työtapatuimat (TRI), taajuus ^{1 2}	6,6	8,1	-18,5 %	7,6	-13,2 %	7,0	6,1	14,8 %

Operatiiviset tunnusluvut, vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ja ei-IFRS-tunnusluvut: Tämän raportin lopussa on lisätietoa Stora Enson ei-IFRS-tunnusluvuista sekä tunnuslukujen laskennasta. Ks. myös kappale *Ei-IFRS-tunnusluvut* Taloudelliset tiedot -osion alusta.

TRI (Total recordable incidents) -taajuus = Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

¹ Omat työntekijät, sisältää Veracelin ja Montes del Platan yhteisyritysten työntekijät.

² TRI Q3/2019 on laskettu uudestaan edellisen osavuositarkastuksen julkaisun jälkeen saatujen lisätietojen mukaisesti.

Tuotanto ja ulkoiset toimitukset

	Q4/19	Q4/18	Muutos % Q4/19– Q4/18	Q3/19	Muutos % Q4/19– Q3/19	2019	2018	Muutos % 2019–2018
Kuluttajapakkauskartongin toimitukset, 1 000 tonnia	687	701	-2,0 %	702	-2,1 %	2 811	2 914	-3,5 %
Kuluttajapakkauskartongin tuotanto, 1 000 tonnia	686	694	-1,2 %	702	-2,2 %	2 775	2 922	-5,0 %
Aaltopahvin raaka-aineen toimitukset, 1 000 tonnia	238	213	11,7 %	241	-1,1 %	943	985	-4,3 %
Aaltopahvin raaka-aineen tuotanto, 1 000 tonnia	330	338	-2,3 %	323	2,3 %	1 303	1 320	-1,3 %
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	240	246	-2,4 %	236	1,9 %	943	940	0,4 %
Aaltopahvin tuotanto, milj. m ²	269	273	-1,5 %	260	3,3 %	1 055	1 048	0,7 %
Markkinasellun toimitukset, 1 000 tonnia	662	532	24,4 %	559	18,3 %	2 362	2 017	17,1 %
Puut tuotteiden toimitukset, 1 000 m ³	1 194	1 285	-7,1 %	1 231	-2,9 %	4 918	5 095	-3,5 %
Paperin toimitukset, 1 000 tonnia	1 029	1 121	-8,2 %	1 010	1,9 %	4 130	4 591	-10,0 %
Paperin tuotanto, 1 000 tonnia	982	1 087	-9,7 %	988	-0,6 %	4 065	4 633	-12,3 %

Toimitusjohtajan kommentti

Vuosi 2019 päättyi haasteelliseen vuosineljännekseen, jolle oli tunnusomaista vaativa markkinatilanne, erityisesti merkittävästi alhaisemmat selluhinnat. Olemme keskittyneet niihin asioihin, joihin voimme vaikuttaa, kuten kustannuksiin, rahavirtaan ja arvon hallintaan volyymin sijaan. Olemme tyytyväisiä siihen, että aloitimme kannattavuuden turvaamisohjelman aikaisessa vaiheessa. Se etenee suunniteltua aikataulua nopeammin ja vuonna 2019 toteutetut kustannussäästöt olivat yhteensä 150 milj. euroa. Jatkamme nyt työskentelyä niiden asioiden parissa, joihin voimme vaikuttaa, jotta olemme valmiina kannattavampaan tulevaisuuteen suhdanteen vaihtuessa.

Metsäomaisuutemme käypä arvo on noussut huomattavasti sen jälkeen, kun julkaisimme kolmannen vuosineljänneksen tuloksen. Vaikutus oli pääasiassa seurausta Ruotsissa sijaitsevan metsäomaisuutemme ja Suomessa Tornatorin metsäomaisuuden käyvän arvon noususta.

Viimeisen vuosineljänneksen alhaisemmillä hinnoilla oli negatiivinen vaikutus liikevaihtoon ja operatiiviseen liikeluokkaan. Operatiivisen liikeluokan vaikutusta kumosivat kuitenkin osittain kannattavuuden turvaamisohjelman avulla saavutetut alhaisemmat kustannukset. Olen tyytyväinen, että liiketoimintamme rahavirta oli ennätyskorkea hyvän käyttöpääoman hallinnan ja Bergvik Skogin ylimääräisen osingonjaon ja pääoman palautuksen myötä. Kun katsomme koko vuotta 2019, liikevaihtomme pysyi yli 10 miljardissa eurossa. Operatiivinen liikeluoksemme laski, mihin emme voi olla tyytyväisiä.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 0,50 euroa osakkeelta. Osinko pysyy siis samana kuin viime vuonna.

Muutoshankkeemme etenevät hyvin ja kraftlainerin tuotannon Oulun tehtaalla odotetaan alkavan vuoden 2020 loppuun mennessä. Jatkamme myös innovointia vahvistaaksemme valikoimaamme. Investoimme biopohjaisia muoveja valmistavan pilottitehtaan rakentamiseen tarjotaksemme toimivia vaihtoehtoja fossiilipohjaiselle muoville. Tällä kehitysaskelleella voimme tarjota vaihtoehtoja esimerkiksi kirkkaille pakkausten päällysteille. Yhdessä suomalaisen startup-yritys Sulapacin kanssa olemme myös tuoneet markkinoille uusiutuvan ja biohajoavan pillin. Tämä on yksi niistä tavoista, joilla osallistumme maailmanlaajuisen muovijäteongelman torjuntaan.

Tuomme markkinoille jatkuvasti uusia tuotteita, joilla asiakkaamme voivat hyödyntää digitaalisia ratkaisuja liiketoiminnassaan. Olenkin ylpeä, että olemme solmineet maailmanlaajuisen kumppanuuden Atoksen kanssa tuodaksemme markkinoille uusia automatisoituja vähittäiskaupan ratkaisuja ja palveluja. Radiotaajuisen etätunnistus (RFID) -teknologian avulla teemme mahdolliseksi tätä teknologiaa hyödyntävät e-kioskit, jotka on suunniteltu nopeille, mukaan otettaville ostoksille.

Koska vastuullisuus on liiketoimintamme ytimessä, jatkamme työtämme edistääksemme puurakentamista. Olemme lanseeranneet uuden rakennuskonseptin, joka auttaa arkkitehtejä, insinöörejä ja rakennuttajia suunnittelemaan puisia toimistorakennuksia. Aloitimme viimeisellä neljänneksellä myös uusia puurakennushankkeita Itävallassa, Belgiassa, Ranskassa, Alankomaissa ja Sveitsissä. Puurakentamisen hyötyjä ovat

jopa 70 % nopeammat rakennusajat, 80 % vähäisemmät maantiekuljetukset työmaille ja jopa 75 % pienemmät hiilipäästöt, vain joitakin hyötyjä mainitakseni.

Kun yhteiskunnan kehitys kohti kiertotaloutta kiihtyy, olemme luomassa organisaatiota, joka vahvistaa kykyämme ajaa innovointia ja vastuullisuutta yhteisellä tavoitteella. Tämän vuoksi uudistimme vuoden lopussa pakkausdivisiooniemme rakenteen. Lisätäksemme läpinäkyvyyttä raportoimme vuodesta 2020 alkaen erillisenä uuden Forest-divisioonamme, joka tehostaa metsäomaisuutemme arvon luomista.

Mitä tulee liiketoimintailmastoon Pohjoismaissa, varoituksen sana on mielestäni paikallaan. Metsäteollisuus tarvitsee ennustettavuutta, aivan kuten muutkin toimialat. Tämän vuoksi vuoden alun yhteiskunnan toimintaan vaikuttavat lakot ovat ongelmallisia. Pohjoismaille on todella tärkeää varmistaa vientisektoreidensa maailmanlaajuinen kilpailukyky.

Työskenneltyäni nyt kaksi kuukautta toimitusjohtajana voin todeta olevani todella ylpeä ja innostunut työstä, jota saan tehdä osaavien ammattilaisten kanssa koko yhtiössä. Tehtävämme on tuottaa kasvua ja tulosta sekä edistää vastuullisuutta yhdessä nykyisten ja uusien asiakkaiden, yhteistyökumppanien ja sijoittajien kanssa.

Tulevaisuus kasvaa metsässä!

Annica Bresky, toimitusjohtaja

Osinkoehdotus osakkeelta

0,50 euroa

Operatiivinen ROCE (Q4/2019)

4,2 %
(Tavoite >13 %)

Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan

2,1
(Tavoite <2,0)

Liiketuloksen täsmäytyslaskelma

Milj. euroa	Q4/19	Q4/18	Muutos % Q4/19–Q4/18	Q3/19	Muutos % Q4/19–Q3/19	2019	2018	Muutos % 2019–2018
Operatiivinen EBITDA	259	405	-36,0 %	376	-31,0 %	1 542	1 878	-17,9 %
Poistot osakkuus- ja yhteisyrityksissä	-1	0	n/m	-1	-102,6 %	-6	-7	23,6 %
Biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen	-11	-20	45,3 %	-14	22,6 %	-51	-66	23,5 %
Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	-136	-114	-18,6 %	-130	-3,9 %	-533	-479	-11,3 %
Operatiivinen liiketulos	112	271	-58,8 %	231	-51,7 %	953	1 325	-28,1 %
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ¹	600	37	n/m	-25	n/m	544	45	n/m
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-32	47	-166,6 %	-36	12,9 %	-192	20	n/m
Liiketulos (IFRS)	680	356	91,4 %	170	300,0 %	1 305	1 390	-6,1 %

¹ Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät hiiliidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä. Vuoden 2018 loppuun asti käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisälsivät myös osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset. Aiempia kausia ei ole oikaistu, koska vaikutus ei ole merkittävä.

Vuoden 2019 viimeisen neljänneksen tulos (verrattuna Q4/2018)

Liikevaihdon muutoksen jakauma Q4/2018–Q4/2019

Liikevaihto Q4/2018, milj. euroa	2 657
Hinta ja tuotejakauma	-8 %
Valuutta	1 %
Määrä	0 %
Muu liikevaihto ¹	-1 %
Yhteensä ennen rakennemuutoksia	-9 %
Rakennemuutokset ²	0 %
Yhteensä	-9 %
Liikevaihto Q4/2019, milj. euroa	2 411

¹ Raakapuu, energia, keräyspaperi, sivutuotteet jne.

² Tehtaiden sulkemiset, suuret investoinnit, yritysmyynnit ja -ostot

Konsernin liikevaihto laski 9,3 % eli 246 milj. euroa viime vuoden viimeisen neljänneksen ennätystasosta 2 411 (2 657) milj. euroon. Myyntihinnat jatkoivat laskuaan sellussa, aaltopahvin raaka-aineessa, sahatavarassa ja useimmissa paperilaaduissa. Suuremmat sellutoimitukset kumosivat osittain pienempien kartonki- ja paperitoimitusten vaikutusta. Pienempi ulkoinen puukauppa kumosi positiivisten valuuttakurssien vaikutusta.

Operatiivinen liiketulos laski 59 % eli 159 milj. euroa edellisvuodesta 112 (271) milj. euroon. Operatiivinen liiketulosprosentti laski 4,6 %:iin (10,2 %). Kannattavuuden turvaamisohjelman vaikutuksen myötä alhaisemmat kiinteät ja muuttuvat kustannukset kumosivat vain osittain sellun, aaltopahvin raaka-aineen, sahatavaran ja useimpien paperilaatujen merkittävästi alhaisempien hintojen sekä kaikkien divisioonien, paitsi Biomaterials-divisioonan, volyymien negatiivista vaikutusta.

Alhaisemmat myyntihinnat erityisesti sellussa, aaltopahvin raaka-aineessa, sahatavarassa ja useimmissa paperilaaduissa laskivat operatiivista liiketulosta 226 milj. euroa. Ennätysuurista sellutoimituksista huolimatta kokonaisvolyymin vaikutus oli 20 milj. euroa negatiivinen lähinnä Paper-, Consumer Board- ja Packaging Solutions -divisioonien pienempien volyymien takia.

Muuttuvat kustannukset vähenivät 76 milj. euroa lähinnä alhaisempien sellukustannusten, aaltopahvipakkausyksiköiden raaka-ainekustannusten, Keski-Euroopan sahojen puukustannusten ja keräyspaperikustannusten vuoksi. Kiinteät kustannukset vähenivät 12 milj. euroa kannattavuuden turvaamisohjelman ja IFRS 16 -standardin (Vuokrasopimukset) käyttöönoton positiivisen vaikutuksen myötä. Nettomääräisillä valuuttakurssilla oli 28 milj. euron positiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen. Osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivinen tulos laski 13 milj. euroa, pääosin Bergvik Skogin uudelleenjärjestelyn takia. Konsernin metsäomaisuus Ruotsissa on raportoitu 1.6.2019 alkaen tytäryhtiönä. Poistot olivat 16 milj. euroa suuremmat IFRS 16 -standardin vaikutuksesta. Standardilla oli kokonaisuudessaan lievästi positiivinen vaikutus operatiivisen liiketuloksen tasolla.

Tuotannon suunniteltu ja suunnittelematon seisokkiaika, varastotasojen hallinnan vuoksi, nousi paperin osalta 22 %:iin (16 %), kartongin osalta 11 %:iin (9 %) ja puutuotteiden osalta 4 %:iin (1 %).

Henkilöstöä oli vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin 25 400 (26 200).

Käyvän arvon muutosten ja liiketoimintaan kuulumattomien erien nettovaikutus liiketulokseen oli 600 milj. euroa positiivinen (44 milj. euroa positiivinen). Vaikutus oli pääosin seurausta Stora Enson Ruotsissa sijaitsevan metsäomaisuuden käyvän arvon noususta (499 milj. euroa). Käypä arvo nousi pääasiassa arvostusmenetelmissä käytettyjen alhaisempien diskonttokorkojen ja muihin arvostusparametreihin tehtyjen päivitysten vuoksi.

Osakekohtainen tulos kasvoi 71,2 % 0,66 (0,39) euroon ja osakekohtainen tulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä kasvoi 0,69 (0,33) euroon.

Konserni kirjasi vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, joilla oli 32 milj. euron negatiivinen (47 milj. euron positiivinen) vaikutus liiketulokseen. Eriin liittynyt verovaikutus oli positiivinen 5 (0) milj. euroa. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyivät pääasiassa seuraaviin toimiin:

- alaskirjaukset Biomaterials-divisioonassa, 43 milj. euroa
- Bergvik Skogin uudelleenjärjestelyyn liittyvät oikaisut, positiivinen 54 milj. euroa.
- kannattavuuden turvaamisohjelmaan liittyvät uudelleenjärjestelyvaraukset ja aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset, 17 milj. euroa
- lähde- ja myyntiveroihin liittyvät kulut, 9 milj. euroa

Nettorahoituskulut, 34 milj. euroa, olivat 7 milj. euroa pienemmät. Nettokorkokulut kasvoivat 37 milj. euroon eli 3 milj. euroa pääasiassa korkeamman bruttovelkatason ja IFRS 16 -standardin (Vuokrasopimukset) käyttöönoton takia, joiden vaikutusta kumosivat osittain velkojen alhaisemmat keskimääräiset korkokulut. Muut nettorahoituskulut olivat 5 (3) milj. euroa.

Nettvaluuttakurssivaikutus rahavarojen, korollisten saamisten ja velkojen sekä niihin liittyvien valuuttariskisuojausten osalta oli 8 milj. euroa voitollinen (4 milj. euroa tappiollinen) ja johtui pääasiassa valuuttamääräisen nettovelan uudelleenarvostamisesta tytäryrityksissä.

Sijoitetun pääoman muutoksen jakauma 31.12.2018–31.12.2019

Milj. euroa	Sijoitettu pääoma
31.12.2018	8 824
Investoinnit vähennettynä poistoilla	96
Käyttöoikeusomaisuuserät - IFRS 16 käyttöönotto	530
Arvon alentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	-56
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	493
Biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen	-50
Noteeraamattomat arvopaperit (pääasiassa PVO:n osakkeet)	103
Osakkuus- ja yhteisyritykset	-1 202
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden nettovelka	-58
Operatiivinen käyttöpääoma ja muut korottomat erät, netto	-307
Nettoverovelka	-97
Tytäryritysten hankinta	2 362
Muuntoerot	34
Muut muutokset	-38
31.12.2019	10 632

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (operatiivinen ROCE) vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä oli 4,2 % (12,4 %). ROCEen vaikuttivat negatiivisesti Bergvik Skogin uudelleenjärjestely, 0,6 prosenttiyksikköä, ja IFRS 16 -standardin käyttöönotto, vaikutus 0,2 prosenttiyksikköä.

Vuoden 2019 viimeisen neljänneksen tulos (verrattuna Q3/2019)

Liikevaihto kasvoi 0,4 % eli 9 milj. euroa 2 411 (2 402) milj. euroon. Operatiivinen liiketulos laski 119 milj. euroa 112 (231) milj. euroon. Myyntihinnoilla paikallisissa valuutoissa oli 75 milj. euron negatiivinen vaikutus pääasiassa sellun, sahatavaran ja paperin alhaisempien hintojen takia. Volyymeilla oli 10 milj. euron negatiivinen vaikutus lähinnä Consumer Board -divisioonan pienempien volyymien takia. Muuttuvat kustannukset olivat 47 milj. euroa pienemmät, mutta vaikutuksen kumosivat 77 milj. euroa korkeammat kiinteät kustannukset, jotka olivat pääasiassa seurausta kausiluonteisesti korkeammista henkilökustannuksista ja lisääntyneistä kunnossapitotoimenpiteistä. Valuuttakurssien nettovaikutus heikensi kannattavuutta 2 milj. euroa. Poistot olivat 6 milj. euroa korkeammat. Vaikutusta kumosi osittain osakkuus- ja yhteisyritysten 3 milj. euroa parempi tulos.

Vuoden 2019 tulos (verrattuna vuoteen 2018)

Liikevaihdon muutoksen jakauma 2018–2019

Liikevaihto 2018, milj. euroa	10 486
Hinta ja tuotejakauma	-3,0%
Valuutta	0,0%
Määrä	-1,8%
Muu liikevaihto ¹	0,4%
Yhteensä ennen rakennemuutoksia	-3,9%
Rakennemuutokset ²	-0,2%
Yhteensä	-4,1%
Liikevaihto 2019, milj. euroa	10 055

¹ Raakapuu, energia, keräyspaperi, sivutuotteet jne.

² Tehtaiden sulkemiset, suuret investoinnit, yritysmyyntit ja -ostot

Liikevaihto oli 10 055 (10 486) milj. euroa eli 4,1 % alhaisempi kuin vuotta aiemmin, pääasiassa matalampien paperivolyymien sekä kaikkien paperilaatujen ja aaltopahvin raaka-aineen merkittävästi alhaisempien myyntihintojen takia. Myös puutuotteiden hinnat olivat alhaisempia. Kuluttajapakkausten ja paperien hinnoilla oli myönteinen vaikutus liikevaihtoon.

Valuuttakurssimuutokset kasvattivat liikevaihtoa 39 milj. euroa. Liikevaihto ilman paperiliiketoimintaa laski 3,0 %.

Operatiivinen liiketulos oli 953 (1 325) milj. euroa, jossa laskua oli 28,1 % eli 372 milj. euroa. Liiketulosprosentti on 9,5 % (12,6 %). Operatiivinen liiketulos laski pääasiassa kaikkien sellulaatujen ja aaltopahvin raaka-aineen merkittävästi alhaisempien myyntihintojen sekä puutuotteiden alhaisempien hintojen takia. Pienemmillä paperivolyymeilla oli myös negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen, ja kuluttajapakkausten ja paperien hinnoilla oli myönteinen vaikutus.

Muuttuvat kustannukset olivat 26 milj. euroa korkeammat lähinnä puuraaka-aineen kustannusten ja kuljetuskustannusten vuoksi. Kiinteät kustannukset vähenivät 62 milj. euroa kannattavuuden turvaamisohjelman toimenpiteiden ja IFRS 16 -standardin käyttöönoton positiivisen vaikutuksen myötä. Valuuttakurssien nettovaikutus kasvatti operatiivista liiketulosta 73 milj. euroa.

Segmentit vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä

(verrattuna Q4/2018)

Stora Enso siirtää aaltopahvin raaka-aineeseen keskittyvän liiketoimintansa Packaging Solutions -divisioonasta Consumer Board -divisioonaan. Yhdistämisen myötä Consumer Board -divisioonan nimeksi tulee Packaging Materials. Packaging Solutions -divisioonaan jäävään liiketoimintaan yhdistetään äskettäin perustettu Formed Fiber -liiketoimintayksikkö. Stora Enso on myös perustanut uuden Forest-divisioonan. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2020. Vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen osavuositarkastus on uuden rakenteen mukainen.

Consumer Board -divisioona

Onnistunut arvon hallinta volyymin sijaan

Consumer Board -divisioona haluaa olla kansainvälinen tiennäyttäjä korkealaatuisessa ensikuitukartongissa. Tavoitteemme on olla halutuin kumppani asiakkaille ja brändin omistajille sekä korkealaatuisissa pakkauksissa että graafisissa loppukäyttökohteissa. Laaja kartonki- ja päällystevalikoimamme soveltuu erilaisiin kuluttajille suunnattuihin pakkauskonsepteihin ja käyttötarkoituksiin, kuten neste- ja elintarvikepakkauksiin sekä lääkkeiden ja ylellisyystuotteiden pakkauksiin.

Milj. euroa	Q4/19	Q4/18	Muutos % Q4/19– Q4/18	Q3/19	Muutos % Q4/19– Q3/19	2019	2018	Muutos % 2019–2018
Liikevaihto	614	637	-3,7 %	640	-4,1 %	2 563	2 622	-2,3 %
Operatiivinen EBITDA	95	74	29,0 %	119	-20,0 %	433	423	2,5 %
Operatiivinen EBITDA, %	15,6 %	11,6 %		18,6 %		16,9 %	16,1 %	
Operatiivinen liike-tulos	51	24	111,3 %	73	-30,1 %	250	231	8,1 %
Operatiivinen liike-tulos, %	8,3 %	3,8 %		11,3 %		9,7 %	8,8 %	
Operatiivinen ROOC	9,5 %	5,0 %		13,2 %		12,3 %	11,9 %	
Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta	145	65	123,6 %	163	-11,3 %	476	339	40,4 %
Rahavirta investointien jälkeen	98	13	n/m	135	-27,3 %	328	177	84,9 %
Kartongin toimitukset, 1 000 tonnia	687	701	-2,0 %	701	-2,0 %	2 812	2 916	-3,6 %
Kartongin tuotanto, 1 000 tonnia	686	694	-1,2 %	702	-2,2 %	2 775	2 922	-5,0 %

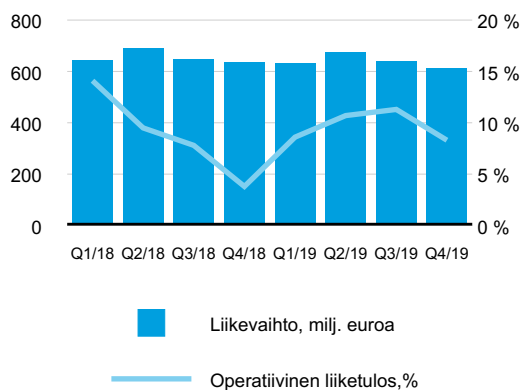
- Liikevaihto laski 4 % eli 23 milj. euroa, 614 milj. euroon Eurooppaan suuntautuvien kartonkitoimitusten vähentymisen takia.
- Operatiivinen liike-tulos kasvoi 111 % eli 27 milj. euroa 51 milj. euroon. Arvoa volyymin sijaan painottava lähestymistapa laski volyymeja, mutta paikalliset myyntihinnat olivat korkeampia. Muuttuvat kustannukset olivat selvästi pienemmät alhaisempien sellukustannusten vuoksi.
- Operatiivinen ROOC tuplaantui 9,5 %:iin (5,0 %) kannattavuuden paranemisen myötä.
- Avainasiakasneuvottelut ja hinnankorotukset saatiin päätökseen onnistuneesti.
- Stora Enso ja Sulapac toivat markkinoille uusiutuvan ja biohajoavan pillin torjuakseen maailmanlaajuisia muovijäteongelmaa. Uusia pillejä markkinoidaan brändeille ja kuluttajille, jotka etsivät ympäristöystävällisempiä ratkaisuja. Innovaatio-ohjelmamme otti jälleen askeleen eteenpäin, kun perustimme eri päällysteteknologioihin keskittyvän osaamiskeskuksen Forshagan tehtaalle Ruotsiin.
- Paperikone 6 Imatralla suljettiin aikaisemman ilmoituksen mukaisesti. Koneen vuotuinen kapasiteetti oli 90 000 tonnia pakkauspaperia. Sulkeminen pienentää Stora Enson vuotuista liikevaihtoa noin 70 milj. euroa. Tiettyjen pakkauspaperilaatujen valmistus jatkuu Veitsiluodon tehtaalla paperikoneella 5.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q4/19 verrattuna Q4/18	Kysyntä Q4/19 verrattuna Q3/19	Hinta Q4/19 verrattuna Q4/18	Hinta Q4/19 verrattuna Q3/19
Kuluttajapakkauskartonki	Eurooppa	Heikompi	Hieman heikompi	Hieman korkeampi	Hieman alhaisempi

Consumer Board -divisioona (jatkuu)

Liikevaihto ja operatiivinen liikeulos

Operatiivinen ROOC

9,5 %

(Tavoite: >20 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2020 Packaging Materials	2019 Packaging Materials
Q1	Ostrołękan tehtaan PK5	Ostrołękan tehtaan PK5
Q2	Heinolan ja Ostrołękan tehtaat	–
Q3	Beihain, Imatran and Varkauden tehtaat	Beihain, Imatran, Heinolan ja Ostrołękan tehtaat
Q4	Forsin, Inkeröisten ja Skoghallin tehtaat	Forsin, Inkeröisten, Skoghallin ja Varkauden tehtaat

Packaging Solutions -divisioona

Aaltopahvin raaka-aineessa haasteita, aaltopahvipakkausten markkina edelleen hyvällä tasolla

Packaging Solutions -divisioona tarjoaa kuitupohjaisia kartonkimateriaaleja ja aaltopahvipakkauksia sekä palveluita, jotka on suunniteltu monenlaisiin käyttötarkoituksiin. Uusiutuvat ja korkealaatuiset pakkausratkaisumme palvelevat johtavia jatkopaljostajia, brändin omistajia ja jälleenmyyjiä, myös verkkokaupassa mukana olevia, jotka haluavat optimoida suorituskykyään, edistää innovaatiota ja parantaa vastuullisuuttaan.

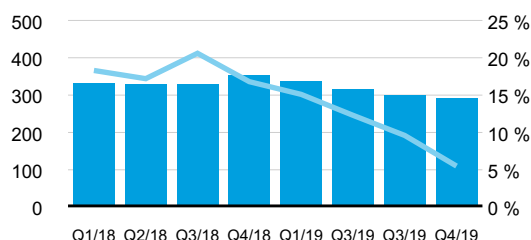
Milj. euroa	Q4/19	Q4/18	Muutos % Q4/19– Q4/18	Q3/19	Muutos % Q4/19– Q3/19	2019	2018	Muutos % 2019–2018
Liikevaihto	293	352	-16,6 %	299	-2,0 %	1 247	1 344	-7,2 %
Operatiivinen EBITDA	36	76	-53,4 %	48	-25,6 %	212	313	-32,3 %
Operatiivinen EBITDA, %	12,2 %	21,7 %		16,0 %		17,0 %	23,3 %	
Operatiivinen liikevaihto	16	59	-72,6 %	29	-44,1 %	135	245	-44,7 %
Operatiivinen liikevaihto, %	5,5 %	16,6 %		9,6 %		10,8 %	18,2 %	
Operatiivinen ROOC	6,8 %	25,7 %		12,1 %		14,4 %	27,2 %	
Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta	55	66	-17,4 %	69	-21,2 %	248	272	-8,7 %
Rahavirta investointien jälkeen	8	41	-81,5 %	26	-71,3 %	135	172	-21,7 %
Kartongin toimitukset (ulkoiset), 1 000 tonnia	327	336	-2,6 %	328	-0,1 %	1 299	1 308	-0,7 %
Kartonkituotanto, 1 000 tonnia	330	338	-2,3 %	323	2,3 %	1 303	1 320	-1,3 %
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	267	276	-3,2 %	262	2,0 %	1 055	1 059	-0,3 %
Aaltopahvin tuotanto, milj. m ²	269	273	-1,5 %	260	3,3 %	1 055	1 048	0,7 %

- Liikevaihto laski 17 % eli 59 milj. euroa viime vuoden ennätystasosta 293 milj. euroon, pääasiassa aaltopahvin raaka-aineen merkittävästi alemman hinnan ja Kiinassa laskeneen kysynnän vuoksi.
- Operatiivinen liikevaihto laski 43 milj. euroa viime vuoden viimeisen neljänneksen ennätystasosta 16 milj. euroon. Alhaisemmat raaka-aineiden hinnat aaltopahvipakkausyksiköissä sekä pienemmät kierrätyspaperikustannukset ja kiinteät kustannukset kumosivat vain osittain merkittävästi alempien aaltopahvin raaka-aineen hintojen ja pienempien volyymien vaikutusta.
- Operatiivinen ROOC laski 6,8 %:iin (25,7 %) aaltopahvin raaka-aineen merkittävästi alhaisempien hintojen seurauksena.
- Oulun tehtaan muuntaminen kraftliner-tuotantoon etenee suunnitellusti ja tuotannon odotetaan alkavan vuoden 2020 loppuun mennessä.
- Aaltopahvipakkausta valmistavan yksikön laajennus Latvian Riiassa valmistui ja ylösajo etenee suunnitellusti.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q4/19 verrattuna Q4/18	Kysyntä Q4/19 verrattuna Q3/19	Hinta Q4/19 verrattuna Q4/18	Hinta Q4/19 verrattuna Q3/19
Ensikuitupohjainen aaltopahvin raaka-aine	Maailmanlaajuinen	Heikompi	Hieman heikompi	Merkittävästi alhaisempi	Hieman alhaisempi
Kierrätyskuitupohjainen aaltopahvin raaka-aine	Eurooppa	Hieman vahvempi	Hieman vahvempi	Merkittävästi alhaisempi	Hieman alhaisempi
Aaltopahvipakkaukset	Eurooppa	Hieman vahvempi	Hieman vahvempi	Hieman alhaisempi	Vakaa

Liikevaihto ja operatiivinen liikevaihto

■ Liikevaihto, milj. euroa
— Operatiivinen liikevaihto, %

Operatiivinen ROOC

6,8 %
(Tavoite: >20 %)

Biomaterials-divisioona

Haasteellinen markkinatilanne jatkuu, fokus varastonhallinnassa

Biomaterials-divisioona tarjoaa laajan valikoiman sellulaatuja paperin, kartongin, pehmopapereiden sekä tekstiilien ja hygieniatuotteiden valmistajien tarpeisiin. Divisioonan tavoitteena on maksimoida mäntyöljyn, biomassasta saatavan tärpätin sekä muiden prosessin sivutuotteiden liiketoimintapotentiaali. Vahvan innovaatiopanostuksemme ansiosta kaikilla biomassan jakeilla, kuten sokereilla ja ligniinillä, on useita sovellusmahdollisuuksia.

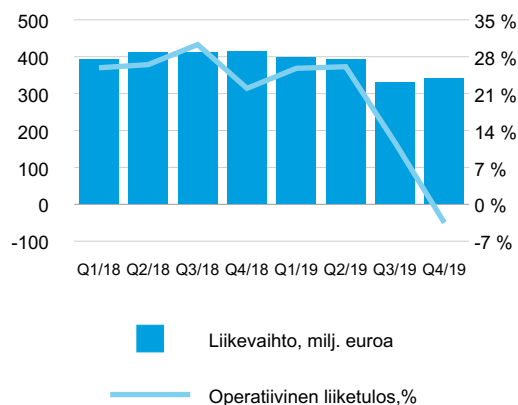
Milj. euroa	Q4/19	Q4/18	Muutos % Q4/19– Q4/18	Q3/19	Muutos % Q4/19– Q3/19	2019	2018	Muutos % 2019–2018
Liikevaihto	341	415	-17,9 %	331	2,9 %	1 464	1 635	-10,5 %
Operatiivinen EBITDA	21	116	-82,1 %	67	-69,0 %	356	550	-35,3 %
Operatiivinen EBITDA, %	6,1 %	28,0 %		20,3 %		24,3 %	33,6 %	
Operatiivinen liike-tulos	-12	91	-113,1 %	39	-130,7 %	233	427	-45,6 %
Operatiivinen liike-tulos, %	-3,5 %	22,0 %		11,7 %		15,9 %	26,1 %	
Operatiivinen ROOC	-1,9 %	15,0 %		5,9 %		9,4 %	17,9 %	
Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta	66	117	-43,6 %	114	-42,2 %	423	438	-3,3 %
Rahavirta investointien jälkeen	11	80	-85,6 %	82	-86,0 %	266	327	-18,7 %
Sellun toimitukset, 1 000 tonnia	709	611	15,9 %	596	18,9 %	2 520	2 432	3,6 %

- Liikevaihto laski 18 % eli 82 milj. euroa viime vuoden ennätysellisestä tasosta 341 milj. euroon. Merkittävästi alhaisempien selluhintojen vaikutusta kumosivat vain osittain ennätysellisen suuret toimitukset.
- Operatiivinen liike-tulos laski myös 103 milj. euroa -12 milj. euroon viime vuoden viimeisen neljänneksen ennätystasosta. Kasvanut kokonaisvolyymi kumosi vain osittain merkittävästi alhaisempien selluhintojen vaikutusta. Tämä oli pääasiassa seurausta ennätysellisen suurista toimituksista, jotka liittyivät varastotasojen hallintaan. Vuotuisten kunnossapitotöiden laajuus oli tavallista kattavampi erityisesti Skutskärin tehtaalla.
- Operatiivinen ROOC laski -1,9 %:iin (15,0 %) alhaisemman kannattavuuden myötä.
- Enocellin sellutehtaan yhteydessä sijaitseva Uimaharjun saha siirrettiin 1.1.2020 alkaen Biomaterials-divisioonan tehtaan haketoimitusten varmistamiseksi.
- Stora Enso investoi 9 miljoonaa euroa koelaitokseen, jossa valmistetaan raaka-ainetta kirkkaisiin biopohjaisiin päällysteisiin, joita käytetään läpinäkyvissä muovipakkauksissa. Koelaitoksessa on tarkoitus jalostaa kasvipohjaisista sokereista raaka-ainetta biopohjaiseen PEF-muoviin pääasiassa elintarvike- ja juomateollisuuden tarpeisiin. Koelaitos rakennetaan Langerbruggen tehtaan yhteyteen Belgiaan. Investoinnin on määrä valmistua vuoden 2021 toiseen neljännekseen mennessä.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q4/19 verrattuna Q4/18	Kysyntä Q4/19 verrattuna Q3/19	Hinta Q4/19 verrattuna Q4/18	Hinta Q4/19 verrattuna Q3/19
Havupuusellu	Eurooppa	Vakaa	Hieman vahvempi	Merkittävästi alhaisempi	Hieman alhaisempi
Lehtipuusellu	Eurooppa	Vakaa	Hieman vahvempi	Merkittävästi alhaisempi	Merkittävästi alhaisempi
Lehtipuusellu	Kiina	Hieman vahvempi	Hieman vahvempi	Merkittävästi alhaisempi	Alhaisempi

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Operatiivinen ROOC

-1,9 %

(Tavoite: >15 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2020	2019
Q1	–	Veracelin tehdas
Q2	Sunilan ja Veracelin tehtaat	–
Q3	–	Enocellin tehdas
Q4	Montes del Platan ja Skutskärin tehtaat	Montes del Platan ja Skutskärin tehtaat

Wood Products -divisioona

Painopiste kannattavuuden turvaamisessa ja ennätysellinen viimeisen neljänneksen rahavirta

Wood Products -divisioona on johtava innovatiivisten puupohjaisten ratkaisujen tarjoaja. Tuotevalikoima kattaa kaikki rakentamisen osa-alueet, kuten massiivipuulementit ja puukomponentit. Tarjontaan kuuluu myös laaja sahatavaravaliokoima sekä pelletit vastuulliseen lämmitykseen. Kehitteillä oleva biokomposiittien tuotevalikoima hyödyntää mahdollisuuksia vähentää muovia teollisuus- ja kuluttajatuotteissa ja luo potentiaalia erilaisiin vaativiin ulkoisiin käyttökohteisiin kilpailukykyisesti.

Milj. euroa	Q4/19	Q4/18	Muutos % Q4/19– Q4/18	Q3/19	Muutos % Q4/19– Q3/19	2019	2018	Muutos % 2019–2018
Liikevaihto	374	399	-6,4 %	380	-1,7 %	1 569	1 622	-3,3 %
Operatiivinen EBITDA	26	50	-48,0 %	39	-33,7 %	153	199	-23,0 %
Operatiivinen EBITDA, %	7,0 %	12,6 %		10,3 %		9,8 %	12,3 %	
Operatiivinen liikevaihto	14	42	-67,5 %	27	-50,4 %	105	165	-36,0 %
Operatiivinen liikevaihto, %	3,6 %	10,4 %		7,2 %		6,7 %	10,2 %	
Operatiivinen ROOC	8,2 %	27,1 %		15,8 %		16,6 %	28,1 %	
Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta	57	38	51,1 %	57	-0,1 %	183	147	24,7 %
Rahavirta investointien jälkeen	42	23	81,6 %	47	-9,5 %	135	80	69,4 %
Puutuotetoimitukset, 1 000 m ³	1 149	1 247	-7,9 %	1 185	-3,1 %	4 753	4 932	-3,6 %

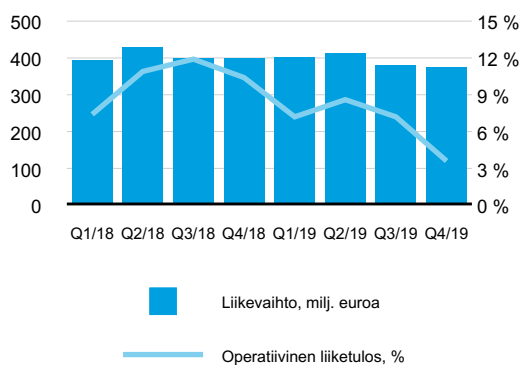
- Liikevaihto laski 6 % eli 25 milj. euroa 374 milj. euroon, pääasiassa perinteisen sahatavaran alhaisempien hintojen ja pienempien toimitusten takia.
- Operatiivinen liikevaihto laski 28 milj. euroa viime vuoden viimeisen neljänneksen ennätystasosta 14 milj. euroon. Lasku johtui alhaisemmista myyntihinnoista. Keski-Euroopan sahojen pienempien puukustannusten ja alhaisempien kiinteiden kustannusten vaikutusta kumosi vain osittain kokonaisvolyymien alhaisempi vaikutus, joka oli pääasiassa seurausta pohjoismaisten tehtaiden varastotasojen hallintaan liittyvistä tuotantorajoituksista ja Kiteen sahan sulkemisesta.
- Operatiivinen ROOC laski 8,2 %:iin (27,1 %) alhaisemman kannattavuuden vuoksi.
- Tuotanto Kiteen sahalta päättyi suunnitelman mukaisesti.
- Stora Enso allekirjoitti sopimuksen, jolla se myy Saksan Pfarrkirchenin sijaitsevan rakenteellisesta massiivipuuta (KVH) valmistavan tehtaan. Kauppa saataneen päätökseen vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen aikana.
- Enocellin sellutehtaan yhteydessä sijaitseva Uimaharjun saha siirrettiin 1.1.2020 alkaen Biomaterials-divisioonaan.
- Stora Enso lanseerasi viimeisen neljänneksen aikana uuden rakennuskonseptin arkkitehdeille, insinööreille ja rakennuttajille helpottamaan puisten toimistorakennusten suunnittelua.
- Suomen korkeimman puisen tornitalon, Joensuun Lighthouse, suunnitellelle arkkitehtitoimistolle myönnettiin vuoden 2019 Puupalkinto urauurtavasta työstä puisten tornitalojen kehittämisessä. Stora Enso toimitti rakennuksen massiivipuulementit.
- Stora Enso valittiin vuosineljänneksen aikana puuraaka-aineiden toimittajaksi 544 rakennushankkeessa eri puolilla maailmaa. Hankkeisiin toimitetaan 45 000 m³ ristiinliimattua puuta (CLT) ja 300 m³ viilupuuta (LVL). Esimerkkejä hankkeista:
  - Asuinyhteisö Belgian Antwerpenissa: 18 asuntoa, jonka rakentamisessa käytettiin ristiinliimattua puuta ja viilupuuta
  - Senioriasunnot Belgian Haachtissa: 52 asuntoa, jonka rakentamisessa käytettiin ristiinliimattua puuta
  - De Grootin toimistotalo Alankomaiden Amersfoortissa
  - Woodeumin Vélizy Morane Saulnier Althéa Vélizy-Villacoublayssa Ranskassa, 95 asuntoa
  - Kaksi lastentarhaa Itävallan Wienissä
  - Fokus Fällanden Sveitsissä: 42 asuntoa, jonka rakentamisessa käytettiin ristiinliimattua puuta

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q4/19 verrattuna Q4/18	Kysyntä Q4/19 verrattuna Q3/19	Hinta Q4/19 verrattuna Q4/18	Hinta Q4/19 verrattuna Q3/19
Puutuotteet	Eurooppa	Hieman heikompi	Hieman heikompi	Alhaisempi	Hieman alhaisempi

Wood Products -divisioona (jatkuu)

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Operatiivinen ROOC

8,2 %

(Tavoite: >20 %)

Paper-divisioona

Vahva rahavirta hyvän kustannusten ja käyttöpääoman hallinnan tukemana

Stora Enso on Euroopan toiseksi suurin paperintuottaja, jolla on vakiintunut asiakaskunta ja laaja tuotevalikoima painetun viestinnän tarpeisiin ja toimistokäyttöön. Asiakkaat hyötyvät Stora Enson laajasta sekä kierrätys- että ensikuidusta valmistettujen paperien valikoimasta ja vahvasta kokemuksesta, osaamisesta ja asiakastuesta.

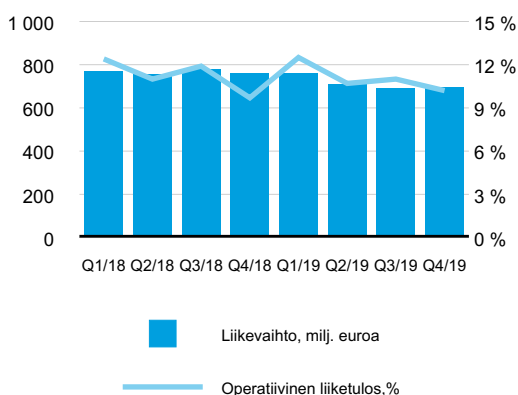
Milj. euroa			Muutos %		Muutos %		Muutos %	
	Q4/19	Q4/18	Q4/19– Q4/18	Q3/19	Q4/19– Q3/19	2019	2018	2019–2018
Liikevaihto	694	761	-8,8 %	690	0,5 %	2 856	3 066	-6,8 %
Operatiivinen EBITDA	71	73	-3,8 %	76	-7,1 %	318	345	-7,7 %
Operatiivinen EBITDA, %	10,2 %	9,7 %		11,0 %		11,1 %	11,3 %	
Operatiivinen liike-tulos	44	45	-3,0 %	50	-12,9 %	213	234	-9,1 %
Operatiivinen liike-tulos, %	6,3 %	5,9 %		7,3 %		7,4 %	7,6 %	
Operatiivinen ROOC	24,7 %	22,9 %		25,1 %		29,3 %	30,2 %	
Operatiivinen liike-toiminnan rahavirta	97	31	214,5 %	118	-18,0 %	344	222	54,9 %
Rahavirta investointien jälkeen	72	19	280,7 %	99	-27,8 %	264	175	51,4 %
Rahavirta investointien jälkeen / liikevaihto	10,3 %	2,5 %		14,4 %		9,3 %	5,7 %	
Paperin toimitukset, 1 000 tonnia	1 029	1 121	-8,2 %	1 010	1,9 %	4 130	4 591	-10,0 %
Paperin tuotanto, 1 000 tonnia	982	1 087	-9,7 %	988	-0,6 %	4 065	4 633	-12,3 %

- Liikevaihto laski 9 % eli 67 milj. euroa 694 milj. euroon merkittävästi pienempien paperitoimitusten ja useimpien paperilaatujen alhaisempien hintojen takia. Dawangin paperitehtaan myynti pienensi viimeisen neljänneksen liikevaihtoa 13 milj. euroa.
- Operatiivinen liike-tulos laski 1 milj. euroa 44 milj. euroon. Lasku oli seurausta jonkin verran alhaisemmista hinnoista useimmissa laaduissa ja merkittävästi pienemmästä kokonaisvolyymista, johon vaikuttivat varastojen hallintaan tähtäävät tuotantorajoitukset. Muuttuvat kustannukset olivat pienemmät lähinnä sellun ja keräyspaperin alhaisempien kustannusten vuoksi. Kiinteät kustannukset laskivat hyvän kustannusten hallinnan ja kannattavuuden turvaamisohjelman ansiosta.
- Rahavirta investointien jälkeen suhteessa liikevaihtoon nousi 10,3 %:iin (2,5 %) erittäin hyvän käyttöpääoman hallinnan myötä.
- Kauppa, jolla Stora Enso myi 60 %:n omistusosuuden Dawangin paperitehtaasta Kiinassa Shandong Huatai Paperille, saatiin päätökseen. Kaupan jälkeen Stora Ensollla ei ole paperintuotantoa Kiinassa. Yhtiö palvelee kiinalaisia paperiasiakkaita Euroopassa sijaitsevilta tehtailtaan.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q4/19 verrattuna Q4/18	Kysyntä Q4/19 verrattuna Q3/19	Hinta Q4/19 verrattuna Q4/18	Hinta Q4/19 verrattuna Q3/19
Paperi	Eurooppa	Merkittävästi heikompi	Hieman vahvempi	Hieman alhaisempi	Hieman alhaisempi

Liikevaihto ja operatiivinen EBITDA

Rahavirta investointien jälkeen / liikevaihto¹

10,3 %

(Tavoite: >7 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2020	2019
Q1	–	–
Q2	–	Nymöllan tehdas
Q3	Veitsiluodon tehdas	Veitsiluodon tehdas
Q4	Nymöllan tehdas	–

¹ Paper-divisioonan avainmittari on rahavirta investointien jälkeen suhteessa liikevaihtoon (ei-IFRS), koska divisioonan tavoitteena on tuottaa rahavirtaa konsernille, jotta konserni voi muuttua uusiutuvien materiaalien kasvuyhtiöksi.

Muut

Muut-segmentti sisältää konsernin metsäomistukset Ruotsissa, suomalaisen metsäosakkuusyritys Tornatorin, Stora Enson osakkuuden energiayhtiö Pohjolan Voimassa (PVO), Pohjoismaiden ja Baltian maiden tehtaiden puunhankinnan, tehdasalueisiin liittyvät puuviljelmät sekä konsernin yhteiset palvelut ja hallinnon.

Milj. euroa	Q4/19	Q4/18	Muutos % Q4/19– Q4/18	Q3/19	Muutos % Q4/19– Q3/19	2019	2018	Muutos % 2019–2018
Liikevaihto	819	913	-10,3 %	786	4,2 %	3 396	3 425	-0,9 %
Operatiivinen EBITDA	11	15	-28,7 %	26	-59,3 %	70	48	45,3 %
Operatiivinen EBITDA, %	1,3 %	1,6 %		3,3 %		2,1 %	1,4 %	
Operatiivinen liike-tulos	0	9	-105,5 %	13	-103,8 %	17	23	-24,4 %
Operatiivinen liike-tulos, %	-0,1 %	1,0 %		1,7 %		0,5 %	0,7 %	
Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta	302	7	n/m	-34	n/m	305	-52	n/m
Rahavirta investointien jälkeen	287	-27	n/m	-41	n/m	258	-119	n/m

- Liikevaihto laski 94 milj. euroa 819 milj. euroon lähinnä puunhankinnan pienemmän liikevaihdon takia.
- Operatiivinen liike-tulos laski kannattavuusrajalle lähinnä innovaatioihin ja strategiaan liittyvien korkeampien kustannusten vuoksi.
- Osingonjako ja pääoman palautukset osakkuus- ja yhteisyritys Bergvik Skogista vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä olivat 232 milj. euroa.

Rahoitus vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä (verrattuna Q3/2019)

Pääomarakenne

Milj. euroa	31.12.2019	30.9.2019	30.6.2019	31.3.2019	31.12.2018
Operatiiviset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ¹	10 779	10 057	10 018	7 197	6 636
Osakkuus- ja yhteisyritykset	483	590	622	1 707	1 729
Käyttöpääoma, netto	771	1 163	1 274	1 330	1 078
Pitkäaikaiset korottomat erät, netto	-571	-506	-508	-482	-488
Sidottu pääoma yhteensä	11 462	11 303	11 406	9 752	8 955
Nettoverovelka	-830	-701	-710	-124	-132
Sijoitettu pääoma	10 632	10 602	10 696	9 628	8 824
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	7 429	6 875	6 722	6 522	6 714
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-7	-18	1	13	18
Korolliset nettovelat	3 209	3 745	3 973	3 093	2 092
Rahoitus yhteensä	10 632	10 602	10 696	9 628	8 824

¹ Operatiiviset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sisältävät liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, rakennukset, koneet ja kaluston, käyttöoikeusomaisuuserät, biologiset hyödykkeet, päästöoikeudet sekä noteeraamattomat arvopaperit.

Rahavarat ilman luottolimiittejä nousivat 169 milj. euroa 863 milj. euroon. Nettovelka pieneni 536 milj. euroa 3 209 (3 745) milj. euroon pääasiassa vahvan liiketoiminnan rahavirran sekä Bergvik Skovista saadun osingon ja pääomanpalautuksen seurauksena. Nettovelan suhde kuluneen 12 kuukauden operatiiviseen EBITDAan oli 2,1, kun se oli 2,2 edellisellä neljänneksellä. Nettovelkaantumisaste 31.12.2019 oli 0,43 (0,55). Velkojen keskimääräinen korko nousi 3,5 %:iin (3,3%).

Stora Ensolla on 600 milj. euron valmiusluotto, joka oli vuosineljänneksen lopussa kokonaan nostamatta. Lisäksi yhtiöllä on käytettävissään erilaisia pitkäaikaisia rahoituslähteitä 950 (1 000) milj. euroon saakka.

Pohjolan Voiman (PVO) osakkeiden, jotka luokitellaan IFRS 9 -standardin mukaisesti käypään arvoon arvostettaviin muihin laajan tuloksen eriin, käypä arvo nousi neljänneksen aikana 29 milj. euroa 522 milj. euroon. Teollisuuden Voima Oyj (TVO) ilmoitti neljänneksen aikana Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikön (OL3) käynnistyksen viivytymisestä. Päivitetyn aikataulun mukaan OL3-ydinvoimalaitosyksikkö aloittaa säännöllisen sähköntuotannon maaliskuussa 2021. OL3:n käynnistyksen viivästyminen on huomioitu PVO:n osakkeiden käyvässä arvossa

Rahavirta vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä (verrattuna Q3/2019)

Operatiivinen iiketoiminnan rahavirta

Milj. euroa	Q4/19	Q4/18	Muutos % Q4/19– Q4/18	Q3/19	Muutos % Q4/19– Q3/19	2019	2018	Muutos % 2019–2018
Operatiivinen EBITDA	259	405	-36,0 %	376	-31,0 %	1 542	1 878	-17,9 %
Operatiivisen EBITDAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	22	47	-54,5 %	-22	197,8 %	-128	20	n/m
Muut oikaisut	166	-81	n/m	8	n/m	325	-104	n/m
Käyttöpääoman muutos	274	-50	n/m	126	117,0 %	240	-428	156,0 %
Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta	721	323	123,5 %	488	47,8 %	1 980	1 365	45,0 %
Aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin investoidut rahavarat	-203	-155	-31,0 %	-141	-44,1 %	-587	-525	-11,8 %
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	0	-19	98,6 %	0	n/m	-7	-29	77,2 %
Rahavirta investointien jälkeen	518	148	248,8 %	347	49,1 %	1 386	811	70,9 %

Vuoden 2019 viimeisen neljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli vahva 518 milj. euroa. Muut oikaisut sisältävät osingon ja pääoman palautuksen osakkuusyritys Bergvik Skogista. Käyttöpääoma laski 274 milj. euroa pääasiassa aktiivisen käyttöpääoman hallinnan seurauksena. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin olivat 203 milj. euroa. Aiemmin ilmoitettuihin varauksiin liittyvät maksut olivat 6 milj. euroa.

Investoinnit

Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä olivat yhteensä 302 (237) milj. euroa, josta 276 milj. euroa investoitiin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, sisältäen 7 milj. euron investoinnin vuokrasopimuksiin, ja 26 milj. euroa biologisiin hyödykkeisiin. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 136 (114) milj. euroa. Aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin tehdyillä lisäyksillä oli 203 (155) milj. euron negatiivinen rahavirtavaikutus.

Suurimmat vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä käynnissä olleet hankkeet olivat Oulun tehtaan muuntaminen, Launkalnen puutuoteinvestointi Latviassa, nykyisen vedenpuhdistuslaitoksen laajentaminen Skoghallin tehtaalla ja investointi vihreän energian tuotannon lisäämiseen Maxaun tehtaalla Saksassa.

Arvio vuoden 2020 investoinneista ja poistoista

Milj. euroa	Arvio 2020
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	700–750
Poistot ja biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen	590–620

Stora Enson investointiennustetta vuodelle 2020 on alennettu 100 milj. eurolla aiemmasta 800–850 milj. euron arviosta. Tällä parannetaan vuoden 2020 kassavirtaa. Arvio sisältää noin 80 milj. euroa investointeja konsernin biologisiin hyödykkeisiin sekä noin 40 milj. euroa pääomitetuista vuokrasopimuksista IFRS 16 -standardin mukaisesti. Poistoja ja biologisten hyödykkeiden arvon operatiivista alentumista koskeva ennuste huomioi myös IFRS 16 -standardin vaikutuksen. Biologisten hyödykkeiden arvon operatiivisen alentumisen ennakoidaan olevan noin 50–70 milj. euroa.

Vastuullisuus vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä (verrattuna Q4/2018)

Työturvallisuus

TRI-taajuus

	Q4/19	Q4/18	Q3/19	2019	2018	Väli-tavoite	Välitavoite saavutettava
Työtaturmat (TRI), taajuus ^{1,2}	6,6	8,1	7,6	7,0	6,1	5,3	vuoden 2019 loppuun mennessä

TRI (Total recordable incidents) -taajuus = lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

¹ Omat työntekijät, sisältää Veracelin ja Montes del Platan yhteisyritysten työntekijät.

² TRI Q3/2019 on laskettu uudestaan edellisen osavuositarkastuksen julkaisun jälkeen saatujen lisätietojen mukaisesti.

Kunnianhimoisesta työturvallisuuden parantamistavoitteestamme huolimatta vuodelle 2019 asettamamme välitavoite jäi saavuttamatta. Uudesta välitavoitteesta kerrotaan vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen osavuositarkastuksessa.

Ždírecin sahalla Tšekin tasavallassa sattui marraskuussa yhden oman työntekijämme kuolemaan johtanut tapaturma. Tapaturman tutkinta on kesken. Lisäksi Skutskärin tehtaalta Ruotsissa asiakkaan sopimusurakoitsijan työntekijä menehtyi tapaturmaisesti marraskuussa. Viranomaisten tutkinnassa selvisi, että tapaturman syyinä oli putoaminen tankkiauton katolta. Stora Enso tulee jatkossa soveltamaan näistä traagisista tapauksista saamiaan oppeja.

Toimittajat

Toimittajien eettisen toimintaohjeen käyttöönotto

	31.12.2019	30.9.2019	31.12.2018	Tavoite
% hankintakustannuksista toimittajien eettisen toimintaohjeen piirissä ¹	96 %	96 %	95 %	95 %

¹ Ei sisällä yhteisiä toimintoja, immateriaalioikeuksia, leasingmaksuja, kaupankäyntiä rahoitusvälineillä eikä viranomaismaksuja, kuten tullimaksuja, eikä puunhankintaa yksityismetsänomistajilta.

Tavoitteena on, että 95 % toimittajista on edelleen eettisen toimintaohjeen piirissä.

Metsät, puuviljelmät, ja maan käyttö

Sopimukset maattomien liikkeiden kanssa ja maanvaltauksat Brasilian Bahiassa

	31.12.2019	30.9.2019	31.12.2018
Asutusaloitteisiin kuulumattomien liikkeiden valtaamat tuotantoalueet, ha	469	469	468

Viimeisen vuosineljänneksen lopussa maattomien liikkeet, jotka eivät ole mukana sopimuksissa, olivat vallanneet 469 hehtaaria Veracelin tuotantoalueita. Veracel jatkaa vallattujen alueiden palauttamista yhtiölle oikeusmenettelyjen kautta.

Vuodesta 2012 alkaen Veracel on vapaaehtoisesti hyväksynyt noin 20 000 hehtaarin luovutukset maattomien ihmisten hyväksi. Vuoden 2019 lopussa Veracelin omistamat maa-alueet olivat yhteensä 213 000 hehtaaria, josta 79 000 hehtaaria on istutettu eukalyptuspuuta sellun tuotantoa varten.

Hiilidioksidi

Tieteellisten päästövähennystavoitteiden saavuttaminen vuoden 2010 lähtötasoon verrattuna

	Q4/19	Q4/18	Q3/19	2019	2018	Tavoite	Tavoite saavutettava
Hiilidioksidiekvivalenttipäästöjen lasku myytävissä olevaa kartonki-, sellu- ja paperitonnia kohti (kg/t) ²	-22 %	-16 %	-32 %	-25 %	-18 %	-31 %	vuoden 2030 loppuun mennessä

¹ Kattaa tuotannon suorat fossiilista polttoaineista peräisin olevat hiilidioksidiekvivalenttipäästöt ja epäsuorat sähkön ja lämmön ostoon liittyvät fossiilista polttoaineista peräisin olevat hiilidioksidiekvivalenttipäästöt (laajuus 1 ja 2). Ilman yhteisiä toimintoja.

² Vertailuluvut on laskettu uudestaan edellisten osavuositarkastuksen julkaisun jälkeen saatujen lisätietojen mukaisesti.

Vuonna 2017 Science Based Target -aloite (SBTI) hyväksyi tavoitteemme vähentää toiminnastamme aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä tuotettua kartonki-, sellu- ja paperitonnia kohti 31 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2010 lähtötasoon verrattuna.

Päästöt jatkoivat laskua pääasiassa Puolassa tehdyn merkittävän uuden sopimuksen myötä hankkia sertifioitua uusiutuvaa sähköä valtakunnallisesta verkosta sekä fossiilisen sähkön hankinnan vähemisestä Suomen tehtailla ja Kiinan Beihaisissa.

Vuoden 2020 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen päästövähennystavoitteiden raportointi muuttuu vuosineljännesdatan raportoinnista rullaavaan neljän vuosineljänneksen dataan.

Muut tapahtumat

Stora Enson Vastuullisuusraportti 2018 valittiin [Suomen parhaaksi](#) asiantuntijaorganisaatioista koostuvan riippumattoman ryhmän järjestämässä kilpailussa.

Stora Enso ja muut Euroopan paperiteollisuuden liiton (CEPI) jäsenyritykset lanseerasivat [4evergreen-allianssin](#) edistääkseen kuitupohjaista pakkaamista kiertotaloudessa.

Stora Enso allekirjoitti Accounting for Sustainability -projektin [A4S Net zero -lausunnon](#). Vuosineljänneksen aikana Stora Enso sai myös tunnustusta [Finance for the Future](#) -kilpailussa, joka korostaa rahoituksen keskeistä roolia integroidun ajatusmallin edistämisestä päätöksenteossa ja vastuullisten liiketoimintamallien rakentamisessa.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Lisääntyvä kilpailu sekä paperi-, sellu-, pakkaus-, puutuote- ja raakapuumarkkinoiden tarjonnan ja kysynnän epätasapaino voivat vaikuttaa Stora Enson markkinaosuuteen ja kannattavuuteen. Muutokset maailman taloustilanteessa ja poliittisessa ilmapiirissä, markkinoiden äkkinaiset korjausliikkeet, valuuttakurssien epävakaus ja päämarkkina-alueidemme talouksien heikkeneminen voivat vaikuttaa Stora Enson tulokseen, rahavirtoihin ja taloudelliseen tilanteeseen.

Tämänhetkisessä geopoliittisessa tilanteessa Yhdysvaltain ja Kiinan välisen tullisodan kärjistymisen välitön todennäköisyys on pientynyt, mutta mahdollisuus kauppakiistan pysyvään lieventymiseen näyttää vähäiseltä.

Vähentääkseen heikentyvien geopolittisten ja makrotaloudellisten olosuhteiden ja lisääntyvän epävarmuuden vaikutusta Stora Ensolla on kannattavuuden turvaamisohjelma, jolla tähdätään 275 milj. euron säästöihin kiinteissä ja muuttuvissa kustannuksissa vuoden 2021 loppuun mennessä.

Poikkeuksellisen lauha talvi Pohjoismaissa voi vaikuttaa negatiivisesti puunkorjuuseen ja puukuljetuksiin. Tämä voi vaikuttaa raaka-aineen saatavuuden vakauteen ja mahdollisesti nostaa puukustannuksia tehtaillamme Pohjoismaissa.

Suomalaiset ammattiyhdistysliikkeet Pro, Teollisuusliitto ja Paperiliitto ovat käynnistäneet kolmen viikon lakon, jolla on välitön vaikutus suomalaisen metsäteollisuuteen. Lakot ovat johtaneet alasajoihin kaikilla Stora Enson tehtailla Suomessa. Mikäli sopimusta ammattiyhdistysliikkeiden kanssa ei saavuteta, työmarkkinakiistat Suomessa saattavat jatkua.

Stora Ensolle on myönnetty useita investointitukia. Yhtiö on tehnyt tiettyjä sitoumuksia investoinneista eri maissa, esim. Suomessa, Kiinassa ja Ruotsissa. Mikäli ehdot suunnitelmille eivät täyty, paikalliset viranomaiset voivat käyttää hallinnollisia keinoja ja vaatia aiemmin myönnettyjä investointitukia takaisin tai vaatia rangaistusta Stora Ensolle. Tällaisen prosessin lopputuloksella voi olla negatiivinen vaikutus Stora Enson tulokseen.

Muut riskit ja epävarmuustekijät sisältävät muun muassa toimialan yleiset olosuhteet, kuten muutokset raaka-aineiden kustannuksissa tai saatavuudessa, energia- ja kuljetuskustannukset, odottamattomat kulut, jotka liittyvät nykyisten ja uusien ympäristö- ja muun virallisen sääntelyn noudattamiseen sekä käynnissä oleviin tai potentiaalisiin oikeudenkäynteihin, merkittävät häiriöt jollakin tuotantolaitoksellamme, yhteisyritysten liiketoimintaan olennaisesti kuuluvat riskit ja muut tekijät, joista kerrotaan Stora Enson lehdistötiedotteissa ja raportoinnissa.

Tarkempi kuvaus riskeistä on Stora Enson tilinpäätöksessä, joka on luettavissa osoitteessa storaenso.com/annualreport.

Energiaherkkyyksianalyysi: sähkön ja fossiilisten polttoaineiden markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 12 milj. euron välitön negatiivinen vaikutus operatiiviseen liikelokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Puuraaka-aineen herkkyyksianalyysi: puun hintojen 10 %:n nousulla olisi noin 170 milj. euron välitön negatiivinen vaikutus operatiiviseen liikelokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Sellun herkkyyksianalyysi: sellun markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 115 milj. euron välitön positiivinen vaikutus operatiiviseen liikelokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Kemikaalien ja täyteaineiden herkkyyksianalyysi: kemikaalien ja täyteaineiden hintojen 10 %:n nousulla olisi noin 33 milj. euron välitön negatiivinen operatiiviseen liikelokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Energian, puuraaka-aineen, sellun tai kemikaalien ja täyteaineiden hintojen laskun vaikutus olisi vastakkainen.

Valuuttakurssien herkkyyksianalyysi seuraaville 12 kuukaudelle: Yhdysvaltain dollarin arvon 10 %:n vahvistumisella suhteessa euroon olisi noin 114 milj. euron välitön positiivinen vaikutus vuotuiseseen operatiiviseen liikelokseen. Ruotsin kruunun 10 %:n vahvistumisen vaikutus olisi 89 milj. euroa negatiivinen ja Englannin punnan 30 milj. euroa positiivinen. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen. Luvut ovat ennen suojausvaikutusta ja oletuksena on, että vain yksittäisessä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia.

Konsernin Brasilian-toiminnoista aiheutuu vuosittain Brasilian realissa (BRL) laskettuna noin 158 milj. euron arvoiset suojaamattomat nettokustannukset. Kiinan-toiminnoista aiheutuu vastaavasti renminbissä (CNY) laskettuna noin 42 milj. euron arvoiset suojaamattomat nettokustannukset. Valuutan arvon 10 %:n vahvistuminen heikentäisi operatiivista liikeloksesta 16 milj. euroa Brasiliassa ja 4 milj. euroa Kiinassa.

Oikeudenkäynnit

Ehdolliset velat

Stora Enso on tehnyt merkittäviä uudelleenjärjestelyjä viime vuosina. Toimenpiteisiin on kuulunut liiketoimintojen ja tuotantoyksiköiden myyntejä sekä tehtaiden sulkemisia. Tapahtumiin liittyy riski mahdollisista ympäristö- tai muista velvoitteista, joiden olemassaololle saadaan vahvistus vasta, jos yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole täysin konsernin hallittavissa, toteutuu tai ei toteudu.

Stora Enso on osallisena tietyissä oikeudenkäyntimenettelyissä, jotka ovat syntyneet tavanomaisessa liiketoiminnassa ja jotka sisältävät lähinnä kauppaoikeudellisia vaateita. Yrityksen johto ei usko, että näillä menettelyillä kokonaisuutena ennen mahdollisia vakuutuskorvauksia olisi merkittäviä vaikutuksia yrityksen taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen.

Oikeudenkäynnit Latalaisessa Amerikassa

Veracel

Stora Enso ilmoitti 11.7.2008 liittovaltion tuomarin Brasiliassa antamasta päätöksestä, jonka mukaan Bahian osavaltion Veracelin toiminnalle myöntämät luvat eivät olleet päteviä. Tuomari myös määräsi Veracelin ryhtymään tiettyihin toimenpiteisiin, kuten luonnonmetsän istuttamiseen osaan Veracelin puuviljelmistä. Lisäksi yhtiölle määrättiin mahdollinen 20 milj. Brasilian realin (5 milj. euron) sakko. Veracel kyseenalaistaa päätöksen ja on tehnyt siitä valituksen. Veracel toimii täysin kaikkien Brasilian lakien mukaisesti ja on saanut asiaankuuluvilta viranomaisilta kaikki tarvittavat ympäristö- ja liiketoimintaluvat teollisuustoiminnoille ja puuviljelmille. Marraskuussa 2008 tuomioistuimien lykkäsi päätöksen täytäntöönpanoa. Veracel ja Stora Enso eivät ole tehneet kirjanpidollisia varauksia metsänistutusten tai mahdollisen sakon vuoksi.

Oikeudenkäynnit Ruotsissa

Vakuutuskanne

Heinä–elokuussa 2016 kuusi ruotsalaista vakuutusyhtiötä nostivat kanteen Stora Ensoa vastaan ruotsalaisessa ympäristöoikeudessa ja Falunin kärjäoikeudessa Ruotsin Västmanlandissa vuonna 2014 sattuneesta metsäpalosta aiheutuneiden vahinkojen vuoksi. Yhtiöt hakevat kaikkiaan noin 300 milj. Ruotsin kruunun (30 milj. euron) arvoisia korvauksia, pois lukien korot. Ympäristöoikeudessa käsiteltävä asia on päätynyt sillä perusteella, että ympäristölakia ei sovelleta tulipalon aiheuttamiin vahinkoihin. Falunin kärjäoikeudessa käsiteltävänä ollut toinen kanne on sovittu. Vakuutus kattaa korvaukset kokonaisuudessaan, eikä sovinnolla ollut taloudellista vaikutusta Stora Ensoon. Näin ollen metsäpaloon liittyviä kanteita ei ole enää käsiteltävänä. Stora Enso ei enää raportoi näistä kanteista.

Yrityssakko

Tammikuussa 2018 Ruotsin syyttäviviranomainen nosti kanteen Stora Ensoa ja sen toimittajaa vastaan Ruotsin Västmanlandissa vuonna 2014 sattuneen metsäpalon vuoksi vaatien molemmilta vastaajilta 5 milj. kruunun yrityssakkoa. Joulukuussa 2019 tuomioistuin vapautti Stora Enson vastuusta metsäpaloasiassa. Syyttäjä ja toimittaja ovat valittaneet päätöksestä hovioikeuteen. Syyttäjä on laskenut yrityssakkovaateensa 2,5 milj. euroon. Stora Enso ei enää raportoi tästä tapauksesta.

Muutokset organisaatorakenteessa ja konsernin johdossa

Annica Breskyn aloitti Stora Enson toimitusjohtajana 1.12.2019.

Stora Enso on siirtänyt aaltopahvin raaka-aineeseen keskittyvän liiketoimintansa Packaging Solutions -divisioonasta Consumer Board -divisioonan. Yhdistämisen myötä Consumer Board -divisioonan nimeksi tuli Packaging Materials. Packaging Solutions -divisioonan jäävään liiketoimintaan yhdistettiin äskettäin perustettu Formed Fiber -liiketoimintayksikkö. Stora Enso on myös perustanut uuden Forest-divisioonan. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2020.

Hannu Kasurinen nimitettiin Consumer Board -divisioonan johtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi 4.12.2019. Hän aloitti uuden Packaging Materials -divisioonan johtajana 1.1.2020.

Gilles van Nieuwenhuyzen jätti tehtävänsä Packaging Solutions -divisioonan johtajana 6.12.2019 siirtyäkseen uusien haasteiden pariin yhtiön ulkopuolella. Divisioonan Corrugated Nordics -liiketoimintayksikön johtaja David Ekberg toimii divisioonan vt. johtajana 6.12.2019 lähtien.

Jari Suominen nimitettiin uuden Forest-divisioonan johtajaksi 1.1.2020 alkaen. Hän jatkaa konsernin johtoryhmän jäsenenä. Aiemmin hän johti Wood Products -divisioonaa. Seppo Toikka, Wood Products -divisioonan Head of Strategy and Business Controlling, siirtyi divisioonan vt. johtajaksi 1.1.2020 alkaen.

Merkittävimmät tapahtumat vuonna 2019

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 2019 tehtyjä päätöksiä

Stora Enso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 14.3.2019 Helsingissä. Kokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen, jonka mukaan vuodelta 2018 maksetaan osinkoa 0,50 euroa osakkeelta.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen, että hallitukseen valittiin seuraavaan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka nykyisistä jäsenistä **Jorma Eloranta**, **Elisabeth Fleuriot**, **Hock Goh**, **Christiane Kuehne**, **Antti Mäkinen**, **Richard Nilsson**, **Göran Sandberg**, sekä **Hans Stråberg** ja että hallituksen uudeksi jäseneksi valitaan **Mikko Helander**. Yhtiökokous valitsi Jorma Elorannan hallituksen puheenjohtajaksi ja Hans Stråbergin hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen hallituksen jäsenten vuosipalkkioista:

puheenjohtaja	EUR 192 000 (2018: 175 000)
varapuheenjohtaja	EUR 109 000 (2018: 103 000)
jäsenet	EUR 74 000 (2018: 72 000)

Yhtiökokous hyväksyi myös ehdotuksen, että hallituksen jäsenten vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahana siten, että 40 %:lla vuosipalkkiosta hankitaan hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun Stora Enson R-osakkeita markkinoilta julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan, ja loput vuosipalkkiosta maksetaan rahana.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen valiokuntien jäsenten vuosipalkkiot.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen, että tilintarkastajaksi valitaan PricewaterhouseCoopers Oy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka. PricewaterhouseCoopers on ilmoittanut, että päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT **Samuli Perälä**. Yhtiökokous päätti myös, että tilintarkastajan palkkio maksetaan talous- ja tarkastuskomitean hyväksymän laskun mukaan.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään Stora Enson R-sarjan omien osakkeiden hankkimisesta sekä osakeannista. Valtuutuksen nojalla hankittavien sekä liikkeeseenlaskettavien omien osakkeiden määrä on enintään 2 000 000 kappaletta, mikä vastaa noin 0,25 prosenttia kaikista yhtiön osakkeista ja 0,33 prosenttia kaikista yhtiön R-sarjan osakkeista.

Stora Enson hallituksen päätökset

Yhtiökokouksen jälkeen pidetyssä hallituksen kokouksessa talous- ja tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Richard Nilsson (puheenjohtaja), Jorma Eloranta, ja Elisabeth Fleuriot.

Jorma Eloranta (puheenjohtaja), Antti Mäkinen ja Hans Stråberg valittiin palkitsemisvaliokunnan jäseniksi.

Christiane Kuehne (puheenjohtaja), Hock Goh ja Göran Sandberg valittiin vastuullisuus- ja yritysetiikkavaliokunnan jäseniksi.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Stora Enson osakkeenomistajien nimitystoimikunta nimitettiin syyskuussa ja siihen kuuluvat samat jäsenet kuin edellisellä kaudella: Jorma Eloranta (hallituksen puheenjohtaja), Hans Stråberg (hallituksen varapuheenjohtaja), **Harri Sailas** (Solidium Oy:n hallituksen puheenjohtaja) ja **Marcus Wallenberg** (FAM AB:n hallituksen puheenjohtaja).

Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaan asetettu osakkeenomistajien nimitystoimikunta esittää 19.3.2020 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että yhtiön hallitukseen valitaan yhdeksän (9) jäsentä.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta esittää yhtiökokoukselle, että yhtiön hallitukseen valitaan uudelleen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka nykyisistä jäsenistä Jorma Eloranta, Elisabeth Fleuriot, Hock Goh, Mikko Helander, Christiane Kuehne, Antti Mäkinen, Richard Nilsson ja Hans Stråberg, ja että **Håkan Buskhe** valitaan uudeksi hallituksen jäseneksi vastaavalle toimikaudelle.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta esittää, että Jorma Eloranta valitaan hallituksen puheenjohtajaksi ja Hans Stråberg hallituksen varapuheenjohtajaksi. Göran Sandberg on ilmoittanut, että hän ei ole käytettävissä hallituksen jäseniä valittaessa.

Varsinainen yhtiökokous 2020

Stora Enso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 19.3.2020 klo 16.00 Marina Congress Centerissä, Katajanokanlaituri 6, Helsinki.

Yhtiökokouksen esityslista, esityslistalla olevat ehdotukset ja kutsu yhtiökokoukseen ovat saatavilla Stora Enso Oyj:n internetsivuilla osoitteessa storaenso.com/agm. Stora Enso Oyj:n vuoden 2019 tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus ovat saatavilla yhtiön sivuilla storaenso.com/investors/annual-report 10.2.2020 alkavalla viikolla. Päätöksiä koskevat esitykset ja muut asiakirjat ovat saatavilla myös yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksen pöytäkirja on nähtävillä yhtiön sivuilla viimeistään 2.4.2020 lähtien.

Hallituksen ehdotus osingonmaksusta

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2019 maksetaan osinkoa 0,50 euroa osakkeelta.

Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 23.3.2020 on merkitty joko Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon tai Euroclear Sweden AB:ssa rekisteröityjen osakkeiden osalta viimeksi mainitun pitämään omistajaluetteloon. Euroclear Sweden AB huolehtii osingon maksusta Euroclear Sweden AB:ssa rekisteröidyille osakkeille ja osinko maksetaan Ruotsin kruunuina. Citibank N.A. huolehtii osingon maksusta Citibank N.A.:n hallinnoimien ADR-todistusten haltijoille ja osinko maksetaan Yhdysvaltain dollareina.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan arviolta 30.3.2020.

Osakepääoma ja osakeomistukset

Vuoden 2019 viimeisen neljänneksen aikana kaupparekisteriin merkittiin 1 230 A-osakkeen muunto R-osakkeeksi. Vuoden 2019 aikana kaupparekisteriin merkittiin 55 838 A-osakkeen muunto R-osakkeeksi.

31.12.2019 Stora Enson liikkeeseen laskemia A-osakkeita oli 176 256 834 kappaletta ja R-osakkeita 612 363 153 kappaletta. Yhtiön omistuksessa ei ollut omia osakkeita. Stora Enson liikkeeseen laskettuja osakkeita oli yhteensä 788 619 987. Osakkeiden äänimäärä oli vähintään 237 493 149.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Henkilöstöjohtaja Malin Bendz jätti tehtävänsä Stora Ensolla 15.1.2020.

Kaikki tämän osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu. Tästä syystä osavuositarkastuksen prosenttilukemat ja luvut eivät välttämättä täsmää esitettyjen summien kanssa ja saattavat poiketa myös aiemmin julkaistuista taloudellisista tiedoista.

Tämä tiedote on laadittu suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Jos eri kieliversioiden välillä on eroja, englanninkielinen versio pätee. Tätä katsausta ei ole tilintarkastettu.

Helsingissä 30. tammikuuta 2020
Stora Enso Oyj
Hallitus

Taloudelliset tiedot

Laadintaperiaatteet

Tämä tilintarkastamaton osavuositarkastus on laadittu osavuositarkastuksia koskevan IAS 34 -standardin ja konsernin vuoden 2018 tilinpäätöksen laskentaperiaatteiden mukaisesti lukuun ottamatta uusia ja muutettuja standardeja, joita sovelletaan 1.1.2019 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin.

Kaikki tämän osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu. Tästä syystä osavuositarkastuksen prosenttilukemat ja luvut eivät välttämättä täsmää esitettyjen summien kanssa ja saattavat poiketa myös aiemmin julkaistuista taloudellisista tiedoista.

Ei-IFRS-tunnusluvut

Konsernin tärkein ei-IFRS-tunnusluku on operatiivinen liiketulos, jonka avulla arvioidaan segmenttien tuloksia ja ohjataan niille resursseja. Operatiivinen liiketulos koostuu segmenttien liikeloksesta ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liikeloksesta, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat poikkeuksellisia eriä, jotka eivät liity tavanomaiseen liiketoimintaan. Tavallisia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat omaisuuden myyntivoitot ja -tappiot, omaisuusarvojen arvonalentumiset tai arvonalentumisten peruutukset, konserniyhtiöihin liittyvät myyntivoitot ja -tappiot, suunnitelluista uudelleenjärjestelyistä johtuvat varaukset, ympäristövaraukset, uudelleenjärjestelyistä johtuvat poistojen muutokset ja sakot. Yksittäinen vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä ilmoitetaan normaalisti erikseen, mikäli sen tulosvaikutus on yli sentin osakkeelta.

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä. Vuoden 2018 loppuun asti käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältyivät myös osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset. Aiempia kausia ei ole oikaistu, koska vaikutus ei ole merkittävä.

Operatiivinen liiketoiminnan rahavirta (ei-IFRS) on konsernikohtainen tapa esittää liiketoiminnan rahavirta alkaen operatiivisesta EBITDasta liikeloksen sijaan.

Rahavirtaan investointien jälkeen (ei-IFRS) kuuluvat liiketoiminnan rahavirta (ei-IFRS), pois lukien investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin, biologisiin hyödykkeisiin sekä osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

Luettelo ei-IFRS-luvuista esitetään tämän katsauksen lopussa.

Seuraavia uusia ja muutettuja standardeja sovelletaan 1.1.2019 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin

Stora Enso on soveltanut seuraavia uusia ja muutettuja standardeja 1.1.2019 alkaen:

- IFRS 16 Vuokrasopimukset. Uusi vuokrasopimuksia koskeva standardi korvasi IAS 17 -standardin ohjeistuksen ja siihen liittyvät tulkinnat, mikä on merkittävä muutos etenkin vuokralle ottajille. IFRS 16 -standardissa edellytetään, että vuokralle ottajat kirjaavat käytännössä kaikista vuokrasopimuksista tulevia vuokranmaksuja kuvastavan vuokrasopimusvelan sekä käyttöoikeusomaisuuserän. Operatiivisten vuokrasopimusten ja rahoitusleasingsopimusten luokittelusta luovutaan vuokralle ottajien osalta. Ennen siirtymistä IFRS 16 -standardiin konsernilla oli lähinnä operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi luokiteltuja sopimuksia, joita ei aktivoitu, eikä Stora Ensolla ollut voimassa olevia olennaisia rahoitusleasingsopimuksia vuoden 2018 lopussa. Stora Enso toimii pääasiassa vuokralle ottajana, eikä yhtiöllä ole olennaisia vuokrasopimuksia, joissa se olisi vuokralle antaja.

IFRS 16 -standardin mukaisesti konserni arvioi sopimuksen syntyessä, onko se vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Vuokrasopimus on sopimus tai sopimuksen osa, joka tuottaa oikeuden käyttää sopimuksen kohteena olevaa omaisuuserää tietynä ajanjaksona vastiketta vastaan. Vuokrasopimuksen määritelmän muutos liittyy lähinnä määräysvaltaan, ja vuokrasopimuksen määritelmän muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konserniin.

Stora Enso otti IFRS 16 -standardin käyttöön 1.1.2019 soveltaen yksinkertaistettua lähestymistapaa, minkä takia vertailutietoja ei oikaista ja raportoidaan IAS 17 -standardin ja IFRIC 4 -tulkinnan mukaisesti. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus kirjattiin taseeseen 1.1.2019. Siirtymässä vuokrasopimusvelat arvostetaan jäljellä olevien vuokranmaksujen nykyarvoon, diskontattuna konsernin lisäluoton korolla. Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan vuokrasopimusvelkaa vastaavaan määrään, oikaistuna ennakkoon maksettujen tai kertyneiden vuokrien summalla. Konserni kohdistaa sopimuksen perusteella maksetun vastikkeen kuhunkin vuokrasopimuksen komponenttiin ja erottaa muille kuin vuokrasopimuskomponenteille kuulumattomat osuudet, jos ne ovat tunnistettavissa.

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan alun perin hankintamenoon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen määrän oikaistuna lähinnä sopimuksen alkamispäivänä tai sitä aikaisemmin maksetuilla vuokrilla. Myöhemmin käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistomenetelmällä sopimuksen alkamispäivästä joko käyttöoikeusomaisuuserän taloudellisen vaikutusajan päättymiseen tai vuokratuotannon loppuun mennessä, sen mukaan kumpi näistä on aikaisempi. Lisäksi käyttöoikeusomaisuuserää oikaistaan vuokrasopimusvelan tietyillä uudelleen

määrittämisiä. Käyttöoikeusomaisuuserät testataan arvonalentumisen varalta IAS 36 -standardin (Omaisuserien arvon alentuminen) mukaisesti.

Vuokrasopimusvelat arvostetaan alun perin alkamispäivänä maksamattomien vuokrien nykyarvoon diskontattuna konsernin lisäluoton korolla. Sovellettu vuokraus vastaa ajanjaksoa, jonka ajan vuokrasopimus ei ole purettavissa, lukuun ottamatta tilanteita, joissa konserni tulee kohtuullisen varmasti hyödyntämään uusimisoptiota tai jatkamaan sopimusta. Vuokrasopimusvelat kirjataan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä. Vuokrasopimusvelat uudelleen määritetään pääasiassa silloin, kun tulevat vuokranmaksuerät muuttuvat indeksi- tai korkomuutoksen takia tai kun konsernin arvio mahdollisen jatko-option käytöstä muuttuu. Kun vuokrasopimusvelka uudelleen määritetään, oikaistaan käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvoa yleensä vastaavasti.

Konserni on päättänyt olla kirjaamatta käyttöoikeusomaisuuseriä ja vuokrasopimusvelkoja lyhytaikaisista sopimuksista, joiden sopimuskausi on enintään 12 kuukautta, ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä sisältävistä sopimuksista. Konserni soveltaa myös helpotusta vuonna 2019 päättyvien sopimusten kirjaamisesta. Konserni tulkitsee arvoltaan vähäisiä kohteita koskevan helpotuksen sisältävät sopimukset, joissa omaisuuserä ei ole Stora Ensolle olennainen. Arvio siitä, onko omaisuuserä olennainen ja kuuluuko se IFRS 16 -standardin kirjaamisvaatimusten piiriin, perustuu käsitteellisen viitekehyksen ja IAS 1 -standardin olennaisuuskonseptiin. Arvoltaan vähäiset kohteet sisältävät pääasiassa IT- ja toimistolaitteita, tiettyjä ajoneuvoja ja koneita sekä muita arvoltaan vähäisiä eriä. Konserni kirjaa näihin sopimuksiin liittyvät vuokramaksut kuluksi tasasuuruksina erinä vuokrakauden aikana. Lisäksi konserni on arvioinut vuokrakauden pituutta jälkikäteen, jos vuokrasopimus sisältää jatkomahdollisuuden.

IFRS 16 -standardiin siirryttäessä vuokrasopimukset, jotka aikaisemmin luokiteltiin IAS 17 -standardin mukaisesti operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi, johtivat käyttöoikeusomaisuuserien ja vuokrasopimusvelkojen kirjaamiseen. Se johti myös operatiivisten kustannusten laskuun sekä poistojen ja korkokulujen nousuun. IFRS 16 -standardin mukaan vuokrasopimusvelan korko-osuudesta maksettu osuus esitetään osana liiketoiminnan rahavirtaa ja vuokrasopimusvelan pääoman osalta maksettu osuus esitetään osana rahoituksen rahavirtaa. IFRS 16 -standardin käyttöönotolla ei ole vaikutusta kokonaisnettorahavirtaan. Stora Enson olennaisimmat, käyttöönoton hetkellä aktivoituvat vuokrasopimukset koostuvat maanvuokrasta (~55 %), operatiivista koneista ja laitteista (~30 %) ja kiinteistöistä (~15 %).

Diskonttaamattomat operatiiviset vuokravastuut vuoden 2018 lopussa olivat 731 milj. euroa. Siirtymässä IFRS 16 -standardiin konserni kirjasi 525 milj. euron arvosta lisää vuokrasopimusvelkoja. Tilikauden alun kertyneisiin voittovaroihin ei ole tehty oikaisua IFRS 16 -standardiin siirtymisen takia. Painotettu keskimääräinen diskonttokorko oli 4,1 %.

Milj. euroa	1.1.2019
Operatiiviset vuokravastuut 31.12.2018	731
Diskontattuna lisäluoton korolla 1.1.2019	544
31.12.2018 kirjatut rahoitusleasingvelat	1
Lyhytaikaiset vuokrasopimukset	-9
Arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat sopimukset	-16
Muut*	5
1.1.2019 kirjatut vuokrasopimusvelat	526
31.12.2018 kirjatut rahoitusleasingvelat	-1
IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä kirjatut vuokrasopimusvelat	525

* Vuokrakausien oikaisu (esimerkiksi jatko-optiot), muihin kuin vuokrasopimuksiin kuulumattomien osuuksien erottaminen ja muuttuvat vuokrat, jotka eivät sisälly vuokrasopimusvelan arvostamiseen.

Konserni kirjasi 530 milj. euron arvosta lisää käyttöoikeusomaisuuseriä 1.1.2019. Määrään sisältyvät ennakoon maksetut 5 milj. euron vuokrakulut, jotka esitettiin kertyneinä kustannuksina taseessa ennen siirtymää ja uudelleenluokiteltiin käyttöoikeusomaisuuseriksi IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä. Lisäksi tietyt maankäyttösopimukset, määrältään 80 milj. euroa, luokiteltiin IFRS 16 -siirtymässä vuokrasopimuksiksi. Sopimukset käsiteltiin ennen IFRS 16 -siirtymää aineettomina hyödykkeinä. Kaikki järjestelyihin liittyvät velat on maksettu aikaisemmillä kausilla ja luokittelulla ei ole vaikutusta vuokrasopimusvelkaan tai tuloslaskelmaan.

- Muilla IFRS-standardien ja niiden tulkintojen muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konserniin.

Tulevat standardimuutokset, jotka ovat EU:n hyväksymiä mutta eivät ole voimassa vielä vuonna 2019

- Ei tulevia EU:n hyväksymiä standardimuutoksia

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Q4/19	Q4/18	Q3/19	2019	2018
Liikevaihto	2 411	2 657	2 402	10 055	10 486
Liiketoiminnan muut tuotot	55	27	40	165	92
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-88	-2	-27	-102	125
Materiaalit ja palvelut	-1 435	-1 602	-1 429	-5 964	-6 157
Toimituskulut ja komissiot	-225	-232	-221	-904	-932
Henkilöstökulut	-347	-339	-302	-1 331	-1 330
Liiketoiminnan muut kulut	-149	-133	-120	-686	-526
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	166	112	-12	229	181
Biologisten hyödykkeiden nettomuutos	482	-17	-16	442	-68
Poistot ja arvonalentumiset	-189	-114	-145	-597	-479
Liiketulos	680	356	170	1 305	1 390
Nettorahoituserät	-34	-41	-55	-168	-180
Tulos ennen veroja	646	315	115	1 137	1 210
Tuloverot	-127	-16	-57	-281	-221
Katsauskauden tulos	519	299	59	856	988
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajat	520	304	70	880	1 013
Määräysvallattomien omistajien osuudet	0	-5	-11	-24	-24
Katsauskauden tulos	519	299	59	856	988
Osakekohtainen tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,66	0,39	0,09	1,12	1,28
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	0,66	0,39	0,09	1,12	1,28

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. euroa	Q4/19	Q4/18	Q3/19	2019	2018
Katsauskauden tulos	519	299	59	856	988
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Pääomasijoitukset käyvässä arvossa muissa laajan tuloksen erissä	32	-58	99	109	97
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattiset voitot ja	-73	-20	-4	-78	-24
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	4	6	1	6	5
	-37	-73	95	37	78
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Osakkuus- ja yhteisyritysten muiden laajan tuloksen erien osuus, joka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	0	0	0	11	4
Oman pääoman nettoinvestointien muuntoerot	26	33	25	206	-36
Määräysvallattomien omistajien osuuden muuntoerot	0	0	0	0	0
Nettosijoitusten suojaukset ja lainat	7	-3	-11	-9	-14
Rahavirran suojaukset	44	21	-31	-17	-24
Suojausten kustannus – optioiden aika-arvo	3	-1	-1	3	-2
Määräysvallattomien omistajien osuus rahavirran suojauksista	0	-1	0	0	-2
Tuloverot eristä, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi	-10	-4	8	2	7
	70	46	-11	196	-68
Laaja tulos yhteensä	553	272	143	1 089	999
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajat	553	277	154	1 113	1 025
Määräysvallattomien omistajien osuudet	0	-6	-11	-24	-27
Laaja tulos yhteensä	553	272	143	1 089	999

Lyhennetty konsernin tase

Milj. euroa		31.12.2019	31.12.2018
Varat			
Liikearvo	O	302	243
Muut aineettomat hyödykkeet	O	169	254
Aineelliset hyödykkeet	O	5 610	5 234
Käyttöoikeusomaisuuserät	O	508	0
		6 590	5 731
Biologiset hyödykkeet	O	3 627	457
Päästöoikeudet	O	37	26
Osakkuus- ja yhteisyritykset	O	483	1 729
Noteeratut arvopaperit	I	12	13
Noteeraamattomat arvopaperit	O	526	422
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	I	72	54
Laskennalliset verosaamiset	T	81	120
Muut pitkäaikaiset varat	O	37	48
Pitkäaikaiset varat		11 463	8 601
Vaihto-omaisuus	O	1 391	1 567
Verosaamiset	T	11	9
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	O	1 289	1 487
Korolliset saamiset	I	23	55
Rahavarat	I	876	1 130
Lyhytaikaiset varat		3 590	4 248
Varat yhteensä		15 053	12 849
Oma pääoma ja velat			
Emoyhtiön omistajat		7 429	6 714
Määräysvallattomien omistajien osuus		-7	18
Oma pääoma yhteensä		7 423	6 732
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät varaukset	O	458	401
Muut varaukset	O	110	101
Laskennalliset verovelat	T	875	168
Pitkäaikaiset korolliset velat	I	3 232	2 265
Muut pitkäaikaiset korottomat velat	O	40	34
Pitkäaikaiset velat		4 713	2 970
Pitkäaikaisten velkojen lyhennyserät	I	376	403
Korolliset velat	I	572	675
Käytössä olevat luottolimiitit	I	13	1
Muut varaukset	O	55	16
Muut korottomat velat	O	1 854	1 960
Verovelat	T	48	92
Lyhytaikaiset velat		2 917	3 147
Velat yhteensä		7 630	6 117
Oma pääoma ja velat yhteensä		15 053	12 849

O-kirjaimella merkityt erät sisältyvät sidottuun pääomaan.

I-kirjaimella merkityt erät sisältyvät korollisiin nettovelkoihin.

T-kirjaimella merkityt erät sisältyvät nettoverovelkaan.

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	2019	2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	1 305	1 390
Ei-kassavaikutteisten erien oikaisu	435	404
Nettokäyttöpääoman muutos	240	-428
Liiketoiminnan rahavirta	1 980	1 365
Maksetut nettorahoituserät	-153	-121
Maksetut tuloverot, netto	-178	-152
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	1 649	1 092
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten osakkeiden ja liiketoiminnan hankinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	-464	-4
Osakkuus- ja yhteisyritysosuuksien hankinnat	-7	-29
Noteeraamattomien arvopapereiden hankinnat	0	-3
Rahavirta tytäryritysten osakkeiden ja liiketoiminnan myynnistä vähennettynä myydyillä rahavaroilla	-19	42
Rahavirta osakkuus- ja yhteisyritysten osakkeiden myynnistä	0	3
Rahavirta noteeraamattomien arvopapereiden myynnistä	6	1
Rahavirta aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä	12	9
Investoinnit	-587	-525
Pitkäaikaisten saamisten nettomuutos	-18	8
Investointeihin käytetyt nettorahavarat	-1 077	-497
Rahoituksen rahavirta		
Uusien pitkäaikaisten lainojen nostot	870	578
Pitkäaikaisten lainojen ja vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	-1 284	-358
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-33	39
Maksetut osingot	-394	-323
Tytäryritysosuuksien osto määräysvallattomilta omistajilta	-8	-2
Määräysvallattomien omistajien oman pääoman ehtoiset sijoitukset vähennettynä osingoilla	-4	-2
Omien osakkeiden osto ¹	-3	-5
Rahoituksen nettorahavirta	-856	-73
Rahavarojen nettomuutos	-285	521
Muuntoerot	19	4
Nettorahavarat katsauskauden alussa	1 128	603
Nettorahavarat katsauskauden lopussa	863	1 128
Rahavarat katsauskauden lopussa	876	1 130
Käytössä olevat luottolimiitit katsauskauden lopussa	-13	-1
Nettorahavarat katsauskauden lopussa	863	1 128
Myynnit		
Rahavarat	4	2
Muut aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja biologiset hyödykkeet	8	38
Käyttöpääoma	3	-2
Korolliset saamiset ja velat	-43	0
Määräysvallattomien omistajien osuudet	11	-1
Myytyjen yritysten nettovarat	-16	38
Myyntivoitto, ilman kertyneiden muuntoerojen vapautusta ja transaktiokuluja	1	6
Myyntihinta yhteensä	-15	44
Kauppahinnan käteisosa	-15	44
Myyntihinta yhteensä	-15	44

¹ Konsernin osakepalkkio-ohjelmaa varten ostetut omat osakkeet. Konsernilla ei ollut omia osakkeita joulukuun 2019 lopussa.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Käyvän arvon rahasto													Yht.
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto ja vara- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Vaiheittaisen hankinnan uudelleen arvostuksen ylijäämä	Pääoma- sijoitukset laajassa tuloksessa	Myytavissä olevat sijoitukset	Rahavirran suojaus	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- ja yhteis- yrityksissä	Kertyneet muuntoerot ja nettosijoituste- n suojaus ja lainat	Kertyneet voitto- varat	Jakautu- minen emoyhtiön omistajille	Määräys- vallattomien omistajien osuus	
Oma pääoma 31.12.2017	1 342	77	633	—	4	—	205	15	-14	-288	4 034	6 008	47	6 055
IFRS 2:n ja IFRS 9:n käyttöönotto							205	-205			8	8		
Oma pääoma 1.1.2018	1 342	77	633	—	4	205	—	15	-14	-288	4 042	6 016	47	6 063
Katsauskauden tulos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 013	1 013	-24	988
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	—	—	—	—	—	97	—	-26	4	-50	-24	—	-2	-2
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	—	—	—	—	—	1	—	5	—	3	4	13	—	13
Laaja tulos yhteensä	—	—	—	—	—	98	—	-22	4	-47	993	1 026	-27	999
Osinko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-323	-323	-2	-326
Yritysosot ja -myynnit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-2	-2
Määräysvallattomien osakkaiden osuuksien osto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-2	-2	2	—
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	—	—	—	-5	—	—	—	—	—	—	—	-5	—	-5
Osakeperusteiset maksut	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	-3	2	—	2
Oma pääoma 31.12.2018	1 342	77	633	—	4	304	—	-7	-11	-335	4 706	6 714	18	6 732
Katsauskauden tulos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	880	880	-24	856
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	—	—	—	—	—	109	—	-14	11	197	-78	225	—	225
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	6	9	—	9
Laaja tulos yhteensä	—	—	—	—	—	109	—	-13	11	198	808	1 113	-24	1 089
Osinko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-394	-394	-1	-395
Yritysosot ja -myynnit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	—	—	—	-4	—	—	—	—	—	—	—	-4	—	-4
Osakeperusteiset maksut	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	-3	—	—	—
Oma pääoma 31.12.2019	1 342	77	633	—	4	413	—	-20	—	-136	5 116	7 429	-7	7 423

Liikearvo, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, käyttöoikeusomaisuuserät ja biologiset hyödykkeet

Milj. euroa	2019	2018
Avaava tase 1.1.	6 187	6 224
Lisäykset käyttöoikeusomaisuuseriin IFRS 16:n käyttöönoton myötä	530	0
Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	550	491
Lisäykset käyttöoikeusomaisuuseriin	29	0
Lisäykset biologisiin hyödykkeisiin	77	83
Biologisten hyödykkeiden kasvatuskustannukset	-51	-66
Tytäryritysten hankinta	2 988	5
Vähennykset	-11	-5
Tytäryritysten myynti	-8	-37
Poistot ja arvonalentumiset	-597	-479
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	493	-2
Muuntoero ja muut	29	-26
Tasearvo yhteensä	10 216	6 187

Yrityskaupat vuoden 2019 toisella neljänneksellä – Bergvik Skog AB:n uudelleenjärjestely

Konserni omistaa 49,8 % Bergvik Skog AB:n osakkeista. Omistus raportoidaan edelleen osakkuus- ja yhteisyrityksenä.

Bergvik Skog AB:n tytäryhtiö Bergvik Väst AB jaettiin 31.5.2019 osinkona Bergvik Skog AB:n osakkeenomistajille. Samana päivänä konserni osti muilta osakkeenomistajilta 20 % Bergvik Väst AB:n osakkeista, minkä jälkeen konsernin omistusosuus Bergvik Väst AB:ssä oli 69,8 %. Samanaikaisesti Bergvik Väst AB jakautui ja Stora Ensosta tuli uuden tytäryhtiön ainoa omistaja. Uusi tytäryhtiö omistaa noin 69,8 % entisen Bergvik Väst AB:n varoista ja veloista. Uuden tytäryhtiön hankintapäivämäärä on 31.5.2019.

Liiketoimen seurauksena Stora Enson suorat metsäomistukset Ruotsissa ovat 1,4 milj. hehtaaria, josta 1,15 milj. hehtaaria on tuottavaa metsämaata.

Erillisenä edellä mainituista liiketoimista Stora Enso osti Bergvik Skog AB:itä myös 100 % sen taimitarhaliiketoiminnasta Bergvik Skog Plantor AB:stä, kolme tuuliturbiiniprojektia ja kiinteistöyhtiöitä, jotka esitetään alla olevan taulukon sarakkeessa Muut hankinnat.

Yksilöitävissä olevien varojen ja velkojen käyvät arvot hankintahetkellä esitetään alla olevassa taulukossa:

Milj. euroa	69,8 %:n omistusosuuden hankinta Bergvik Väst AB:stä	Muut hankinnat	Yhteensä
Rahavarat vähennettynä luottolimiiteillä	64	0	64
Maa-alueet	305	-	305
Muut aineelliset hyödykkeet	8	19	27
Biologiset hyödykkeet ¹	2 598	-	2 598
Käyttöpääoma	-35	7	-29
Verovelat ¹	-598	0	-598
Korolliset velat	-793	-	-793
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	1 550	25	1 575
Yritysten hankintameno, kassavaikutteinen osa ¹	500	27	527
Käypä arvo 49,8 %:n osakeomistuksesta Bergvik Väst AB:ssa, ei-kassavaikutteinen	1 106	-	1 106
Hankintameno yhteensä	1 605	27	1 633
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	-1 550	-25	-1 575
Liikearvo (alustava 2019)¹	56	2	57
Yritysten hankintamenosta johtuva negatiivinen rahavirta ¹	-500	-27	-527
Hankittujen tytäryritysten rahavarat vähennettynä luottolimiiteillä	64	0	64
Rahavirta tytäryritysten osakkeiden ja liiketoiminnan ostosta vähennettynä saaduilla rahavaroilla	-436	-27	-464

¹ Biologiset hyödykkeet kasvoivat 75 milj. euroa, verovelat kasvoivat 8 milj. euroa, liikearvo laski 21 milj. euroa, Bergvik Västästä alun perin omistetun 49,79 %:n osuuden käypä arvo kasvoi 48 milj. euroa ja käteiskauppahinta pieneni 1 milj. euroa verrattuna vuoden 2019 toisen neljänneksen osavuositarkastuksessa esitettyihin alustaviin taseisiin. Muutokset ovat pääosin seurausta biologisten hyödykkeiden arvostamisesta tehdyistä päivityksistä, jotka kuvaavat hankintapäivän tilannetta paremmin.

Osinkona saatujen osakkeiden käypä arvo määriteltiin Bergvik Väst AB:n hankitun nettovarallisuuden arvon perusteella, jossa biologisten hyödykkeiden ja maa-alueiden käyvät arvot arvioitiin diskontatun rahavirran menetelmällä. Hankintataseeseen sisältyy myös laskennallinen verovelka.

Hankitun omaisuuden, velkojen ja liikearvon käyvät arvot on määritetty alustavasti ennen hankitun omaisuuden käyvän arvon tarkastelun loppuun saattamista, joka suoritetaan yhdistämisen jälkeen. Tarkastelu koskee lähinnä biologisten hyödykkeiden arvostamista ja niihin liittyviä laskennallisia verovelkoja.

Alustava liikearvo edustaa kilpailukykyisen raaka-aineen saatavuuden varmistamisen arvoa pitkällä aikavälillä Ruotsissa. Suora omistus antaa Stora Ensolle paremman näkyvyyden omaan puunhankintaansa ja kauppa antaa konsernille paremmat mahdollisuudet kehittää kestävä metsänhoitoa ja vahvistaa konsernin kilpailukykyä. Liikearvo on kohdistettu hankinnasta hyötyviin divisiooniin.

Lähes kaikki hankitun yrityksen tuotot ovat Stora Enson näkökulmasta sisäisiä. Hankitun yrityksen tulos on raportoitu vuoden ensimmäisen viiden kuukauden osalta konsernin tuloksessa osana osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta. Näin ollen siinäkin tapauksessa, että hankinta olisi tehty 1.1.2019, sillä ei olisi ollut merkittävää vaikutusta konsernin liikevaihtoon ja tulokseen vuoden 2019 toisella neljänneksellä ja puolivuotiskaudella. Hankintaan liittyvät transaktiokulut vuonna 2019 olivat 3 milj. euroa ja ne kirjattiin liiketoiminnan muihin kuluihin.

Pääasiassa näiden transaktioiden takia konsernin osakkuus- ja yhteisyritysten kokonaismäärä laski 1 729 milj. eurosta vuoden 2018 lopussa 622 milj. euroon kesäkuun 2019 lopussa.

Korolliset lainat

Milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
Joukkovelkakirjalainat	1 978	1 523
Lainat rahoituslaitoksilta	1 162	1 140
Vuokrasopimusvelat	440	0
Rahoitusleasingvastuut	0	1
Johdannaisvelat	24	0
Muut pitkäaikaiset lainat	5	4
Pitkäaikainen korollinen velka mukaan lukien lyhytaikainen osuus	3 608	2 668
Lyhytaikaiset lainat	516	566
Korkovelat	33	40
Johdannaisvelat	23	68
Käytössä olevat luottolimiitit	13	1
Korolliset velat yhteensä	4 192	3 344

Milj. euroa	2019	2018
Avaava tase 1.1.	3 344	3 016
Lisäykset vuokrasopimusvelkoihin IFRS 16:n käyttöönoton myötä	525	0
Tytäryritysten hankinta	793	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	870	578
Lisäykset vuokrasopimusvelkoihin	29	0
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-1 216	-358
Vuokrasopimusvelkojen lyhennykset	-88	0
Lyhytaikaisten lainojen ja korkovelan muutos	-58	46
Johdannaisvelkojen muutos	-21	32
Muuntoero ja muut	13	30
Korolliset velat yhteensä	4 192	3 344

Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitykset	2	2
Vuokrasopimukset seuraavien 12 kk:n aikana	0	100
Vuokrasopimukset seuraavien 12 kk:n jälkeen	0	631
Muut vastuut	3	6
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	4	4
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	6	23
Muut sitoumukset	13	13
Yhteensä	28	779
Kiinnitykset	2	2
Takaukset	10	27
Vuokrasopimukset	0	731
Muut vastuut	17	19
Yhteensä	28	779

Operatiiviset vuokrasopimusvastuut on raportoitu taseessa IFRS 16 -standardin vaatimusten mukaisesti 1.1.2019 alkaen.

Pääomasitoumukset

Milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
Yhteensä	223	111

Konsernin suorat investointisopimukset sisältävät konsernin osuuden yhteisten toimintojen suorista investointisopimuksista.

Kokonaisliikevaihto segmentteittäin

Milj. euroa	2019	Q4/19	Q3/19	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board	2 563	614	640	675	634	2 622	637	648	691	646
Packaging Solutions	1 247	293	299	316	338	1 344	352	330	329	333
Biomaterials	1 464	341	331	394	398	1 635	415	413	413	394
Wood Products	1 569	374	380	412	403	1 622	399	400	430	393
Paper	2 856	694	690	712	760	3 066	761	779	754	772
Muut	3 396	819	786	868	922	3 425	913	831	844	838
Segmenttien välinen liikevaihto	-3 040	-724	-725	-770	-821	-3 229	-820	-815	-797	-797
Yhteensä	10 055	2 411	2 402	2 608	2 635	10 486	2 657	2 585	2 664	2 579

Ulkoinen myynti segmentteittäin

Milj. euroa	2019	Q4/19	Q3/19	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board	2 547	610	636	672	630	2 608	634	645	688	642
Packaging Solutions	1 223	288	294	310	332	1 318	346	323	323	326
Biomaterials	1 193	284	268	323	318	1 233	325	305	319	284
Wood Products	1 457	349	356	382	370	1 497	367	366	398	366
Paper	2 800	681	675	699	745	3 004	747	764	738	756
Muut	835	200	174	223	239	825	239	183	198	206
Yhteensä	10 055	2 411	2 402	2 608	2 635	10 486	2 657	2 585	2 664	2 579

Liikevaihdon erittely

Milj. euroa	2019	Q4/19	Q3/19	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Tuotteiden myynti	9 935	2 389	2 372	2 567	2 608	10 346	2 623	2 550	2 626	2 547
Palvelujen myynti	120	22	31	40	27	140	34	35	38	32
Yhteensä	10 055	2 411	2 402	2 608	2 635	10 486	2 657	2 585	2 664	2 579

Liikevaihto sisältää pääasiassa tuotteiden myynnin. Se kirjataan tyypillisesti hetkellä, jolloin Stora Enso siirtää tuotteet asiakkaan hallintaan.

Tuote- ja palvelumyynti segmenteittäin

Milj. euroa		2019	Q4/19	Q3/19	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board	Tuotemyynti	2 551	611	637	672	631	2 611	634	645	688	643
	Palvelumyynti	12	3	3	3	3	11	3	3	3	3
Packaging Solutions	Tuotemyynti	1 244	293	298	315	338	1 340	351	329	328	332
	Palvelumyynti	3	1	1	1	1	4	1	1	1	1
Biomaterials	Tuotemyynti	1 436	336	324	386	391	1 610	410	407	407	387
	Palvelumyynti	28	5	8	8	7	25	5	6	6	7
Wood Products	Tuotemyynti	1 550	368	375	406	400	1 619	398	399	429	392
	Palvelumyynti	19	6	5	6	3	3	1	0	1	1
Paper	Tuotemyynti	2 842	690	687	708	757	3 043	755	773	748	767
	Palvelumyynti	14	4	3	4	3	23	6	5	7	5
Muut	Tuotemyynti	2 459	592	549	627	690	2 430	665	579	587	599
	Palvelumyynti	937	227	237	241	232	995	248	252	257	239
Segmenttien välinen liikevaihto	Tuotemyynti	-2 146	-501	-499	-548	-599	-2 307	-590	-583	-562	-573
	Palvelumyynti	-894	-223	-226	-222	-223	-922	-229	-232	-236	-224
Yhteensä		10 055	2 411	2 402	2 608	2 635	10 486	2 657	2 585	2 664	2 579

Operatiivinen liike-tulos segmenteittäin

Milj. euroa		2019	Q4/19	Q3/19	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board		250	51	73	72	54	231	24	50	65	91
Packaging Solutions		135	16	29	39	51	245	59	68	57	61
Biomaterials		233	-12	39	103	103	427	91	125	109	102
Wood Products		105	14	27	35	29	165	42	48	47	29
Paper		213	44	50	50	69	234	45	65	54	69
Muut		17	0	13	-12	17	23	9	2	-5	17
Operatiivinen liike-tulos		953	112	231	287	324	1 325	271	358	327	369
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ¹		544	600	-25	-25	-7	45	37	5	17	-14
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		-192	-32	-36	-120	-4	20	47	0	-28	0
Liike-tulos (IFRS)		1 305	680	170	142	313	1 390	356	363	317	355
Nettorahoituserät		-168	-34	-55	-48	-31	-180	-41	-58	-60	-22
Tulos ennen veroja		1 137	646	115	93	282	1 210	315	305	257	333
Tuloverot		-281	-127	-57	-41	-56	-221	-16	-101	-44	-60
Katsauskauden tulos		856	519	59	52	226	988	299	204	213	273

¹ Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä. Vuoden 2018 loppuun asti käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisälsivät myös osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset. Aiempia kausia ei ole oikaistu, koska vaikutus ei ole merkittävä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät

Milj. euroa	2019	Q4/19	Q3/19	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	-62	-51	-14	6	-3	0	0	0	0	0
Uudelleenjärjestelykustannukset ilman arvonalentumisia	-52	-15	-5	-31	-1	0	0	0	0	0
Yritysmyyntit	-59	44	-15	-88	0	20	47	0	-28	0
Muut	-19	-9	-2	-8	0	0	0	0	0	0
Operatiivisen liiketuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-192	-32	-36	-120	-4	20	47	0	-28	0
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	544	600	-25	-25	-7	45	37	5	17	-14
Yhteensä	353	569	-61	-145	-11	65	84	5	-11	-14

Päivitys Q3/2019-osavuositarkastuksessa raportoituun Bergvik Skogin uudelleenjärjestelyyn: viimeisellä vuosineljänneksellä kirjattiin 54 milj. euron vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä. Erään sisältyy 47 milj. euron oikaisu uudelleenjärjestelyn nettovoittoon, mikä esitetään osuudessa osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta. Erään sisältyy myös 7 milj. euron päivitys joka liittyy aiemmin tuloslaskelman kautta omaan pääomaan kertyneiden muuntoerojen uudelleenluokitteluun.

Käyvän arvon muutoksilla ja liiketoimintaan kuulumattomilla erillä oli 600 milj. euron positiivinen (positiivinen 44 milj. euroa) vaikutus Stora Enson IFRS:n mukaiseen liiketuloon. Vaikutus tuli pääosin Stora Enson Ruotsin metsäomaisuuden käyvän arvon noususta (499 milj. euroa). Arvon nousu johtui pääosin arvostusmallissa käytetyistä diskonttokoroista sekä päivityksistä muihin arvostusparametreihin.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät segmenteittäin

Milj. euroa	2019	Q4/19	Q3/19	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board	-10	-2	0	-4	-4	0	0	0	0	0
Packaging Solutions	6	-5	-6	17	0	0	0	0	0	0
Biomaterials	-51	-51	0	0	0	0	0	0	0	0
Wood Products	-13	-2	0	-10	0	0	0	0	0	0
Paper	-58	-11	-21	-27	0	0	0	0	0	0
Muut	-66	39	-9	-96	0	20	47	0	-28	0
Operatiivisen liiketuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-192	-32	-36	-120	-4	20	47	0	-28	0
Verojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	13	5	2	6	1	-27	0	-27	0	0
Katsauskauden tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-180	-27	-35	-115	-3	-8	47	-27	-28	0
Jakautuminen:										
Emoyhtiön omistajat	-180	-27	-35	-115	-3	-8	47	-27	-28	0
Määräysvallattomien omistajien osuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Katsauskauden tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-180	-27	-35	-115	-3	-8	47	-27	-28	0

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät¹ segmenteittäin

Milj. euroa	2019	Q4/19	Q3/19	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board	7	7	0	0	0	-1	0	0	0	-1
Packaging Solutions	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	-1
Biomaterials	-2	-1	-2	1	0	-3	3	-2	-3	-1
Wood Products	0	0	0	0	0	-1	0	0	0	-1
Paper	-1	1	-3	-3	5	0	-4	-1	4	1
Muut	539	594	-20	-23	-12	51	38	7	17	-11
Liiketuloksen käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	544	600	-25	-25	-7	45	37	5	17	-14

¹ Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä. Vuoden 2018 loppuun asti käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisälsivät myös osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset. Aiempia kausia ei ole oikaistu, koska vaikutus ei ole merkittävä.

Liiketulos segmenteittäin

Milj. euroa	2019	Q4/19	Q3/19	Q2/19	Q1/19	2018	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18
Consumer Board	247	56	73	68	50	230	25	50	65	90
Packaging Solutions	141	11	23	56	51	244	59	68	56	60
Biomaterials	180	-65	37	104	103	425	94	123	106	101
Wood Products	92	11	27	25	29	164	42	48	47	28
Paper	154	33	26	20	74	234	41	65	58	70
Muut	491	633	-16	-132	5	93	95	9	-16	6
Liiketulos (IFRS)	1 305	680	170	142	313	1 390	356	363	317	355
Nettorahoituserät	-168	-34	-55	-48	-31	-180	-41	-58	-60	-22
Tulos ennen veroja	1 137	646	115	93	282	1 210	315	305	257	333
Tuloverot	-281	-127	-57	-41	-56	-221	-16	-101	-44	-60
Katsauskauden tulos	856	519	59	52	226	988	299	204	213	273

Euron vaihtokurssit

1 euro on yhtä kuin	Päätöskurssi		Keskikurssi	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
SEK	10,4468	10,2548	10,5868	10,2567
USD	1,1234	1,1450	1,1195	1,1815
GBP	0,8508	0,8945	0,8773	0,8847

Transaktioriski ja päävaluuttojen suojaukset 31.12.2019

Milj. euroa	EUR	USD	SEK	GBP	Muut	Yhteensä
Liikevaihto vuonna 2019	5 689	1 884	1 045	402	1 035	10 055
Kulut vuonna 2019	-4 804	-530	-2 113	-60	-1 317	-8 824
Yhteensä	886	1 354	-1 068	342	-282	1 231
Arvioitu vuosittainen liiketoiminnan nettorahavirta		1 141	-894	300		
Transaktioriskien suojaukset 31.12.2019		-600	557	-136		
Suojausprosentti 31.12.2019 seuraaville 12 kuukaudelle		53 %	62 %	45 %		

Valuuttakurssimuutosten vaikutus operatiiviseen liikelokseen

Operatiivinen liiketulos: Valuuttakurssivaikutus, 10 % vahvistuminen	Milj. euroa
USD	114
SEK	-89
GBP	30

Herkkyys perustuu seuraavien 12 kuukauden liiketoiminnan nettorahavirtaan. Laskelmassa ei ole huomioitu valuuttasuojauksia ja siinä oletetaan, että ainoastaan yksittäisissä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Stora Enso määrittää ja esittää rahoitusinstrumenttien käyvän arvon arvostustekniikoittain seuraavan hierarkian mukaisesti:

- Taso 1: identtisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla
- Taso 2: muut tekniikat, joissa kaikki kirjattuun käypään arvoon merkittävästi vaikuttavat tekijät ovat todettavissa suoraan tai epäsuorasti
- Taso 3: tekniikat, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, mutta tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin

Arvostustekniikat on kuvattu tarkemmin konsernin tilinpäätöksessä.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella: 31.12.2019

Milj. euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavat	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Noteeratut arvopaperit	-	12	-	-	12	12
Noteeraamattomat arvopaperit	-	522	3	-	526	526
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	71	-	-	1	72	72
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	930	38	-	-	968	968
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	3	-	3	17	23	23
Rahavarat	876	-	-	-	876	876
Yhteensä	1 879	573	7	18	2 477	2 477

Milj. euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo	
Rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat		3 207	4	21	3 232	3 549
Korollisten velkojen lyhennyserät		376	-	-	376	376
Lyhytaikaiset korolliset velat		546	1	24	572	572
Ostovelat ja muut korottomat velat		1 574	25	-	1 598	1 598
Käytössä olevat luottolimitit		13	-	-	13	13
Yhteensä		5 716	30	45	5 790	6 107

Seuraavat erät arvostetaan toistuvasti käypään arvoon:

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Noteeratut arvopaperit	12	-	-	12
Noteeraamattomat arvopaperit	-	-	526	526
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	38	-	38
Johdannaisvarat	-	21	-	21
Rahoitusvarat yhteensä	12	59	526	597
Ostovelat ja muut korottomat velat	-	-	25	25
Johdannaisvelat	-	50	-	50
Rahoitusvelat yhteensä	-	50	25	75

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella: 31.12.2018

Milj. euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavat	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Noteeratut arvopaperit	-	13	-	-	13	13
Noteeraamattomat arvopaperit	-	415	8	-	422	422
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	54	-	-	-	54	54
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	1 092	44	-	-	1 136	1 136
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	1	-	5	49	55	55
Rahavarat	1 130	-	-	-	1 130	1 130
Yhteensä	2 277	472	13	49	2 811	2 811

Milj. euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo	
Rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat		2 265	-	-	2 265	2 541
Korollisten velkojen lyhennyserät		403	-	-	403	403
Lyhytaikaiset korolliset velat		604	7	63	675	675
Ostovelat ja muut korottomat velat		1 627	21	-	1 648	1 648
Käytössä olevat luottolimiitit		1	-	-	1	1
Yhteensä		4 901	28	63	4 992	5 268

Seuraavat erät arvostetaan toistuvasti käypään arvoon:

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Noteeratut arvopaperit	13	-	-	13
Noteeraamattomat arvopaperit	-	-	422	422
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	44	-	44
Johdannaisvarat	-	54	-	54
Rahoitusvarat yhteensä	13	98	422	533
Ostovelat ja muut korottomat velat	-	-	21	21
Johdannaisvelat	-	70	-	70
Rahoitusvelat yhteensä	-	70	21	91

Tason 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusvarojen ja -velkojen täsmäytys: 31.12.2019

Milj. euroa	2019	2018
Rahoitusvarat		
Avaava tase 1.1.	422	318
Tuloslaskelmaan kirjatut voitot/tappiot	0	-2
Muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatut voitot/tappiot	109	104
Lisäykset	0	3
Myynnit	-5	-1
Tasearvo	526	422

Milj. euroa	2019	2018
Rahoitusvelat		
Avaava tase 1.1.	-21	-20
Tuloslaskelmaan kirjatut voitot/tappiot	-4	0
Muuntoerot	0	-1
Tasearvo	-25	-21

Tason 3 rahoitusvarat

Tason 3 rahoitusvarat koostuvat pääasiassa PVO-osakkeista, joiden arvostusmenetelmä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksessä. Arvostus on herkin sähkön hinnan ja diskonttauskoron muutoksille. Arvostusmallissa käytetty 3,18 %:n diskonttaus korko määritetään keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen perusteella. Diskontattujen rahavirtojen laskennassa +/- 5 %:n muutos sähkön hinnassa merkitsisi +98 milj. euron tai -77 milj. euron muutosta arvostuksessa, +/- 1 %-yksikön muutos diskonttauskorossa merkitsisi -75 milj. euron tai +185 milj. euron muutosta arvostuksessa.

Stora Enson osakkeet

Vaihtomäärä

	Helsinki		Tukholma	
	A-osake	R-osake	A-osake	R-osake
Lokakuu	113 335	57 265 530	259 266	29 977 796
Marraskuu	91 085	46 315 780	187 831	20 076 655
Joulukuu	147 839	40 900 831	211 536	15 432 916
Yhteensä	352 259	144 482 141	658 633	65 487 367

Päätöskurssi

	Helsinki, EUR		Tukholma, SEK	
	A-osake	R-osake	A-osake	R-osake
Lokakuu	13,00	11,63	140,50	125,20
Marraskuu	13,35	12,20	142,50	128,90
Joulukuu	13,55	12,97	142,50	135,90

Osakkeiden lukumäärä keskimäärin

Milj.	Q4/19	Q4/18	Q3/19	2019	2018
Kausittainen	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6
Kumulatiivinen	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6
Kumulatiivinen, laimennettu	789,4	789,7	789,5	789,5	789,9

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto, operatiivinen ROCE (%)	100 x	$\frac{\text{Vuotuinen operatiivinen liiketulos}}{\text{Sijoitettu pääoma}^{1,2}}$
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto, operatiivinen ROOC (%)	100 x	$\frac{\text{Vuotuinen operatiivinen liiketulos}}{\text{Sidottu pääoma}^2}$
Oman pääoman tuotto, ROE (%)	100 x	$\frac{\text{Katsauskauden tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä}^2}$
Korolliset nettovelat		Korolliset velat – korolliset saamiset
Nettovelkaantumisaste		$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}^3}$
Tulos/osake (EPS)		$\frac{\text{Katsauskauden tulos}^3}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$
Operatiivinen liiketulos		Liiketulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuus osakkuus- ja yhteisyritystensä liikeloksesta ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia.
Operatiivinen EBITDA		Liiketulos ilman biologisten hyödykkeiden arvonalentumisia, aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumista, vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia. Määritelmä sisältää vastaavat osuudet osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta.
Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan		$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Edellisten 12 kuukauden operatiivinen EBITDA}}$
Kiinteät kulut		Kunnossapito, henkilöstö, muut hallinnolliset kulut, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia
Edelliset 12 kuukautta		Raportointikauden päätöstä edeltävät 12 kuukautta
Työtaturmat (TRI), taajuus		Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti

¹ Sijoitettu pääoma = sidottu pääoma – nettoverovelka

² Katsauskauden keskiarvo

³ Jakautuminen emoyhtiön omistajille

Luettelo IFRS:n piiriin kuulumattomista tunnusluvuista

Operatiivinen EBITDA	Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä
Operatiivinen EBITDA, %	Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)
Operatiivinen liiketulos	Tulos/osake, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä
Operatiivinen liiketulosprosentti	Nettovelan suhde edellisten 12 kk operatiiviseen EBITDAan
Tulos ennen veroja ja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	Kiinteät kustannukset/liikevaihto
Investoinnit	Operatiivinen ROOC
Investoinnit ilman lisäyksiä biologisiin hyödykkeisiin	Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat
Sijoitettu pääoma	Rahavirta investointien jälkeen

Yhteystiedot

Stora Enso Oyj

PL 309
00101 Helsinki
Käyntiosoite: Kanavaranta 1
Puh. 02046 131

Stora Enso AB

PL 70395
SE-107 24 Stockholm, Sweden
Käyntiosoite: World Trade Center
Klarabergsviadukten 70
Puh. +46 1046 46 000

storaenso.com**storaenso.com/investors****Lisätietoja:**

Seppo Parvi, talousjohtaja, puh. 02046 21205
Ulla Paajanen, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 040 763 8767
Satu Härkönen, viestintäjohtaja, Suomen mediasuhteet, puh. 040 832 7458

Stora Enson vuoden 2020 ensimmäisen neljänneksen tulos julkaistaan**21.4.2020**

Stora Enso on pakkaus-, biomateriaali-, puutuote- ja paperiteollisuuden uusiutuvien tuotteiden maailmanlaajuinen toimittaja osana biotaloutta. Uskomme, että kaikki, mikä tänään valmistetaan uusiutumattomista materiaaleista, voidaan huomenna valmistaa puusta. Konsernin palveluksessa on noin 26 000 henkilöä yli 30 maassa. Vuonna 2019 liikevaihtomme oli 10,1 miljardia euroa. Stora Enson osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä (STEAV, STERV) ja Nasdaq Stockholm AB:ssa (STE A, STE R). Lisäksi Stora Enson ADR-todistuksilla (SEOAY) käydään kauppaa Yhdysvalloissa.

storaenso.com/investors

Stora Ensoon ja sen liiketoimintoihin kohdistuu riskejä ja epävarmuustekijöitä. Tietyt tässä esitetyt lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita, kuten markkinoiden oletettuun kasvuun ja kehitykseen liittyvät lausumat ja muut kasvu- ja tuottavuusolettamat sekä lausumat, jotka alkavat ilmaisuilla "uskoo", "olettaa", "odottaa", "ennustaa" tai muilla vastaavilla ilmaisuilla, ovat tulevaisuudennäkymiin liittyviä kannanottoja. Koska nämä lausumat perustuvat nykyisiin suunnitelmiin, arvioihin ja ennusteisiin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että tulokset poikkeavat merkittävästi niistä koskevista arvioista. Tällaisia tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitettyjä tekijöitä, jotka saattavat merkittävästi muuttaa tuloksia, voivat muun muassa olla: (1) toiminnalliset tekijät, kuten jatkuva menestys tuotannollisessa toiminnassa ja siinä saavutettava tehokkuus, jatkuvat saavutukset tuotekehityksessä, konsernin tavoittelemien asiakkaiden kyky hyväksyä uusia tuotteita ja palveluita, voimassaolevien ja uusien yhteistyösopimusten mukanaan tuoma menestys, muutokset liiketoiminnan strategioissa, kehityssuunnitelmissa tai tavoitteissa, muutokset konsernin patenttien tai muiden tekijänoikeuksien antamassa suojassa sekä pääoman saatavuus hyväksyttävillä ehdoilla; (2) teollisuuden yleiset olosuhteet, kuten tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailun kovuus, konsernin tuotteiden markkinahinnat maailmalla nyt ja tulevaisuudessa sekä niihin liittyvät hintapaineet, raaka-aineiden hintavaihtelut, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne sekä mahdollisten uusien kilpailevien tuotteiden ja teknologioiden kehittäminen kilpailijoiden toimesta; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne, kuten talouskasvu konsernin tärkeimmillä markkina-alueilla sekä valuuttakurssi- ja korkotasovaihtelut. Kaikki lausumat perustuvat johdon parhaaseen arvioon saatavilla olevan tiedon valossa. Stora Enso ei sitoudu päivittämään tai muuttamaan lausumia, paitsi siltä osin kuin siihen on lainmukainen velvollisuus.